

WIADOMOŚCI HANDLU ZAGRANICZNEGO

*informacje
polityczno-
gospodarcze*

ROK III 31. SIER. 1951 1951
Nr. 19 (22)

Tylko do użytku służbowego

S P I S R Z E C Z Y /ważniejsze informacje/

I. POLITYKA GOSPODARCZA	str.
Związek Radziecki	Co hamuje rozwój radziecko amerykańskich stosunków handlowych? 3
Albania	Budowa nowego kombinatu drzewnego..... 4
Bułgaria	Wzrost dobrobytu mas pracujących 5
Chińska Republika Ludowa	Stabilizacja cen i wzrost stopy życiowej ludności..... 9
Czechosłowacja	Budowa nowych miast przemysłowych 10
Mongolska Republika Ludowa	Budżet na rok 1951 11
Niemiecka Republika Demokr.	Obniżka cen 13
Rumunia	Wykonanie planu gospodarczego w II kwartale br..... 13
Francja	Handel zagraniczny w czerwcu i w I półroczu r.1951 21
Jugosławia	Walka chłopów z reżymem faszystowskim 23
Niemcy Zachodnie	Handel zagraniczny w czerwcu roku 1951 23
Szwajcaria	Handel zagraniczny w czerwcu i w I półroczu br..... 25
Wielka Brytania	Handel zagraniczny w I półroczu 1951 roku 28
Argentyna	Położenie gospodarcze 34
Brazylia	Penetracja monopolii amerykańskich 36
Egipt	Przenikanie kapitału amerykańskiego 37
Indonezja	Handel zagraniczny w lutym i marcu 1951 roku 39
Kongo Belgijskie	Amerykanie zagarniają w swoje ręce bogactwa kraju 42
Stany Zjednoczone	Handel zagraniczny - narzędziem ekspansji monopolii amerykańskich 45
II. UMOWY HANDLOWE I PIĄTNICZE	49
III. REGLAMENTACJA OBROTÓW HANDLOWYCH	55
IV. C I A	59

Z a ł a c z n i k

Na zasadach wzajemnych korzyści

Redakcja i administracja: Polska Izba Handlu Zagranicznego,
Warszawa, ul. Hoża Nr. 35, tel. 89-890

Kraje Obozu pokoju

Z W I ą Z E K R A D Z I E C K I

Z frontu akcji żniwnej

Dzienniki moskiewskie zamieszczają artykuły i korespondencję z przebiegu tegorocznych żniw i przedterminowym wykonaniu państwowych planów dostaw zboża.

Na polach okręgów centralnych odbywa się pełną parą sprzęt upraw jarych i przygotowywanie pasz dla bydła. Jednocześnie rozpoczyna się siew ozimin i orka ugorów. W wielu rejonach kołchozy przystąpiły do sprzętu roślin technicznych.

Nieprzerwanym potokiem płynie zboże do elewatorów państwowych. W tych dniach pracownicy rolnictwa obwodu czernowieckiego /Ukraina/. andiżańskiego /Uzbekistan/ oraz kołchozy Gruzji zameldowali towarzyszowi Stalinowi o przedterminowym wykonaniu planu dostaw zboża. Podobne meldunki nadesłali pracownicy rolni obwodu czałowskiego i czerkieskiego obwodu autonomicznego.

Dziesiątki kołchozów Maryjskiej Republiki Autonomicznej wykonały już plan dostaw zboża. Kołchozy tej Republiki dostarczyły w roku bieżącym pięć razy więcej zboża niż w tymże okresie r.ub.

Do rejonów centralnych i na Syberię przyjeżdżają kombajnerzy z południa, by pomóc przy sprzęcie urodzajów. W tych dniach na Łotwę, do obwodu riazańskiego i smoleńskiego, przybyli wraz ze swymi maszynami kombajnerzy z Kubania; kombajnerzy z nad Donu udali się do obwodu kirowskiego. Łącznie z rejonów południowych do wschodnich i centralnych obwodów Związku Radzieckiego wyjechało około 5.000 kombajnerów, wioząc ze sobą ponad 4.000 najnowszej konstrukcji kombajnów, w tej liczbie 1.400 kombajnów samobieżnych.

Energia elektryczna pomocą w gospodarstwie kołchozowym

W okresie powojennej pięciolatki ogólna wydajność elektrowni kołchozowych powiększyła się w porównaniu z okresem przedwojennym prawie o 180%. W budowie znajdują

się tysiące dalszych elektrowni kołchozowych. Radzieccy uczeni i inżynierowie pracują nad konstrukcją nowych elektrycznych traktorów, kombajnów, czerpaków nawadniających i innych rolniczych maszyn elektrycznych.

W latach powojennych Związek Radziecki uzyskał szerokie doświadczenie w stosowaniu przy orce traktorów elektrycznych. Przysporzą one gospodarce narodowej wielkie oszczędności na materiałach pędnych. Traktory elektryczne pracują w obecnej chwili na polach kołchozów na Uralu, Ukrainie; Uzbekistanie oraz w okręgu Riazańskim i Stawropolskim. W najbliższej przyszłości nastąpi dalszy potężny wzrost elektryfikacji rolnictwa radzieckiego. Kołchozy i sowchozy otrzymają rocznie przeszło 4,6 mld. kWh energii elektrycznej, z elektrowni powstających pod Kujbyszewem i Stalingradem, w Turkmenii nad Donem i Dnieprem.

Dostawa tak olbrzymiej ilości energii elektrycznej umożliwi gospodarce kołchozowej zelektryfikowanie prawie wszystkich prac polnych i gospodarczych.

Pomyślne osiągnięcia w pracach zalesianiowych

Na południu Ukrainy, w okręgach Krasnodarskim, Stawropolskim, Astrachańskim i Rostowskim, na Krymie oraz w innych okręgach Związku Radzieckiego trwają na szeroką skalę końcowe prace przy sadzeniu lasów i ochronnych pasów leśnych. Wzdłuż samych tylko głównych linii kolejowych wysadziło wiosną b.r. leśne pasy ochronne przeciwnieźne - i piaskowe o łącznej długości 1.500 km. W Kirgizkiej RR obsadzono sadzonkami drzew 1.150 ha grzbietów górskich. W parkach, na ulicach i alejach miejskich i w ogrodach kołchozowych zasadzono przeszło 15 milionów drzew owocowych i leśnych. W bieżącym roku, w Kirgizkiej RR zostanie zasadzonych dalszych 60 milionów różnych drzew. Nowe lasy powstaną w europejskiej części Związku Radzieckiego na powierzchni 830.000 ha dzięki czemu tegoroczny plan zalesienia zostanie przekroczony o 20%. W dwóch ubiegłych latach zalesiono przeszło 1.300.000 ha, przy czym 15-letni plan zalesiania został wykonany prawie w 25%. Do pomyślnego wyniku walki z przyrodą przyczynia się w wielkim stopniu elektrownie wodne na Wołdze i Dnieprze, kanał południowo-ukraiński i północno-krymski. W okolicach kanału turkmeńskiego zostanie zalesionych przeszło 400.000 ha obszarów piaszczystych, co przyczyni się do umiejscowienia ruchomych piasków. Również i wzdłuż całej długości kanału Wołga-Don, po obu jego brzegach oraz wzdłuż wszystkich kanałów melioracyjnych zostanie wysiane poszycie leśne. W okręgach Astrachańskim, Stalingradzkim i Rostowskim przeprowadza się obecnie ponadto wysiew lasów dla celów przemysłowych na przestrzeni 407.000 ha. Przy pracy tej zajętych jest 44 zespołów stacji maszynowych i gospodarstw leśnych, wyposażonych w wielką ilość traktorów, samochodów i maszyn siewnych. Ta gigantyczna walka z przyrodą - walka

o każdą piędź ziemi, o uzyskiwanie ogromnych przestrzeni dla rolnictwa - jest możliwa do przeprowadzenia jedynie w Związku Radzieckim, którego pokojowa polityka odbudowy ukazuje jasno przodujące znaczenie i przewagę systemu socjalistycznego nad ustrojem kapitalistycznym skazanym na zagładę. Tak np. w Stanach Zjednoczonych Północnej Ameryki na podstawie oświadczenia byłego ministra rolnictwa Wallace utracono dla gospodarki rolnej na skutek rabunkowej uprawy ziemi około 16.000.000 ha dawniej urodzajnego gruntu. Około 40 milionów ha utraciło wierzchnią warstwę urodzajnej gliny a 50 milionów ha znajduje się w stanie wyczerpania.

Co hamuje rozwój radziecko-amerykańskich stosunków handlowych ?

W trzecim numerze czasopisma "News" ukazał się artykuł M. Torsujewa, p.t. "Co hamuje rozwój radziecko-amerykańskich stosunków handlowych?" W artykule tym czytamy m.in.:

" - W ciągu ostatnich 5 lat obroty w handlu radziecko-amerykańskim zmniejszyły się przeszło sześciokrotnie. Jakkolwiek historia radziecko-amerykańskich stosunków handlowych znała krótkotrwałe okresy spadków, to jednak jest rzeczą oczywistą, że tak znaczna redukcja handlu między dwoma krajami nie może być wywołana przez czynniki o charakterze ekonomicznym."

Kreśląc pokrótce dzieje radziecko-amerykańskich stosunków handlowych, autor wykazuje, że handel ten był nader korzystny dla USA. Na początku 1929 r., w rozmowie z Amerykaninem Campbellem, towarzysz Stalin stwierdził, że Stany Zjednoczone mają więcej podstaw do zakrojonych na szeroką skalę stosunków handlowych z ZSRR, niż jakikolwiek inny kraj. Wielki jest potencjał amerykańskiego przemysłu, wielkie są zarówno potrzeby jak i popyt Związku Radzieckiego z racji jego olbrzymiego budownictwa.

Już podczas drugiej wojny światowej, rząd prezydenta Roosevelta, zaniepokojony perspektywami gospodarki amerykańskiej, opracował szeroki plan udzielenia kredytów Związkowi Radzieckiemu, obliczony na rozwijanie handlu radziecko-amerykańskiego w okresie powojennym. W październiku 1945 r. między rządami obydwu krajów zawarte zostało porozumienie o dostawach dla Związku Radzieckiego - na warunkach kredytowych - najrozmaitszych urządzeń i materiałów, zamówionych w swoim czasie przez Związek Radziecki w ramach lend-lease'u i niedostarczonych w okresie przed zakończeniem wojny. Porozumienie to było korzystne dla obydwu stron: ZSRR miał otrzymać na jego podstawie potrzebne mu urządzenia przemysłowe, a rząd Stanów Zjednoczonych unikał w ten sposób strat, które poniósłby niechybnie w wyniku unieważnienia umów z firmami amerykańskimi.

Jednakże, bynajmniej nie z winy strony radzieckiej, dostawy w ramach tego porozumienia nie osiągnęły przewidzianych początkowo rozmiarów. Później zaś - w wyniku systematycznej odmowy wydawania licencji na eksport ze Stanów Zjednoczonych do ZSRR - zredukowano do zera wykonanie zamówień radzieckich organizacji gospodarczych.

W ten sposób, w okresie powojennym, zamiast oczekiwanego rozkwitu, nastąpiło skurczenie handlu radziecko-amerykańskiego. 23 czerwca r.b. rząd Stanów Zjednoczonych wypowiedział porozumienie handlowe zawarte z ZSRR w r.1937. Liczne firmy amerykańskie straciły w osobie Związku Radzieckiego poważnego i stałego nabywcę.

- "Nie ulega wątpliwości - pisze autor w zakończeniu artykułu, - że ponowne nawiązanie i rozwój radziecko-amerykańskich stosunków gospodarczych i handlowych zgodne są z bezpośrednimi interesami obydwu stron. Jednakże do poruszenia tej kwestii skłaniają mnie nie tylko te motywy. Wiadomo przecież, jak dotkliwie odbija się na całej gospodarce światowej sztuczne naruszenie normalnych kontaktów, normalnej wymiany towarów między państwami. Jestem przekonany, że przywrócenie normalnej sytuacji w tej dziedzinie przyczyniłoby się w znacznej mierze do uzdrowienia całokształtu gospodarki światowej".

A L B A N I A

Budowa nowego kombinatu drzewnego

W mieście Elbasan, odległym o kilkadziesiąt kilometrów od Tirany, rozpoczęto budowę kombinatu drzewnego. Jest to nowa inwestycja z serii prac nad rozwojem gospodarki i podniesieniem stopy życiowej - budowy podstaw socjalizmu. Albania obfituje w surowiec drzewny. W przeszłości bogactwo to - zarówno jak wszystkie inne - było własnością feudalno-burżuazyjnych władców kraju, którzy ciągnęli z niego ogromne zyski, podobnie jak kapitalistyczne towarzystwa zagraniczne eksploatujące lasy na własny rachunek. Podczas okupacji włosko-niemieckiej lasy zostały w dużym stopniu zniszczone.

W ciągu lat 1951 - 1952 zostaną wybudowane jeszcze dwa dalsze kombinaty dla obróbki drzewa, z których jeden w mieście Korca. Dzięki tym budowom w końcu 1952 roku będą zaspokojone wszystkie potrzeby ludności w zakresie produktów drzewnych.

Kombinat drzewny w Elbasan będzie produkował 33.000 m³ materiałów drzewnych i będzie posiadał urządzenia do suszenia i impregnacji drzewa, oraz fabrykę dykty i fabrykę klepek podłogowych.

Podobnie jak wszystko, co już zostało wybudowane w Albanii i co się buduje, również i kombinat drzewny powstał dzięki hojnej pomocy Związku Radzieckiego. Całkowitego wyposażenia kombinatu dostarczy Związek Radziecki.

Roboty, związane z budową kombinatu drzewnego, są już rozpoczęte. Ukończono już budowę dwóch domów noclegowych dla 100 robotników, stołówek, klubów kształcenia robotników, pralni, bloku mieszkalnego itd.

Mechanizacja rolnictwa

W przedwojennej Albanii jak i w czasie okupacji włoskiej rolnictwo posługiwało się zacofanymi narzędziami: sochą i motyką.

Władza ludowa w szybkim tempie zlikwidowała spuściznę przeszłości, zaopatrując kraj w przodującą technikę.

Według danych Ministerstwa Rolnictwa w Albanii stworzono 11 ośrodków maszynowych, posiadających ponad 200 traktorów. Niezależnie od tego, w państwowych ośrodkach rolniczych park maszynowy liczy 195 traktorów.

W roku ubiegłym ośrodki maszynowe uprawiły 38.272 ha ziemi, a w roku bieżącym uprawią 70.272 ha.

W samych tylko latach 1950-1951 skierowano do rejonów uprawy roślin technicznych 3.000 pługów, 900 kultywatorów, 300 kosiarek, większą ilość siewników i inny inwentarz rolniczy.

Zastosowanie nowych maszyn nie tylko ułatwiło pracę rolników, ale również znacznie podwyższyło plony.

Utworzone w Kawaju kursy przygotowują wykwalifikowane kadry do obsługi różnych maszyn rolniczych.

B U Ł G A R I A

Wzrost dobrobytu mas pracujących

Na skutek systematycznego podnoszenia wydajności pracy i jakości produkcji, wprowadzenia daleko idących oszczędności i obniżenia w związku z tym cen towarów wzrasta dobrobyt mas pracujących i ich realne dochody.

Liczba zatrudnionych w przemyśle wzrasta stale. W okresie 1944-1950 liczebność klasy robotniczej wzrosła o 70%.

W r. 1939 dochód rodziny, składającej się z 4 osób, wystarczał zaledwie na pokrycie 67% koniecznych wydatków.

W chwili obecnej dochód takiej rodziny jest już dostatecznym dla pokrycia wszystkich jej potrzeb, gdyż zdolność nabywcza robotników wzrosła w porównaniu z 1939 r. o 45%.

Realne dochody bułgarskich mas pracujących wzrastają stale także dzięki zapewnieniu im przez władzę ludową szeregu udogodnień socjalnych. Po znacjonalizowaniu przemysłu wpłaty na fundusz ogólnego ubezpieczenia na wypadek choroby, starości, kalectwa, macierzyństwa itd. wynoszące 12,5% płacy, dokonywane są obecnie na koszt przedsiębiorstwa. Poza tym bułgarskie masy pracujące mają zapewnioną bezpłatną pomoc lekarską.

Specjalna organizacja "Wypoczynek i kultura" zapewnia robotnikom za niewielką opłatą odpoczynek w najlepszych uzdrowiskach państwa.

W roku ubiegłym na zasadzie skierowań, wydanych przez organizację "Wypoczynek i kultura" z czasów korzystało ponad 200.000 robotników bułgarskich. Świadczenia socjalne i bytowe podnoszą realne płace mas pracujących o 26%.

Dobitym sprawdzianem wzrostu dochodu bułgarskich mas pracujących i zwiększenia ich zdolności nabywczej jest stały wzrost sprzedaży towarów masowego użytku. Np. w roku ub. organizacje handlowe sprzedały o 16% więcej towarów niż w r. 1949.

Dowodem tego jest również wzrost ilości wkładów w kasach oszczędności. W okresie reżimu monarcho-faszystowskiego ilość oszczędzających nie przekraczała 1,7 mln. osób. W Bułgarii ludowo-demokratycznej już w 1948 roku ilość ich wzrosła do 3 mln., a w r. 1950 do 4 mln. Co roku wzrastają również sumy wkładów,

Hodowla roślin tropikalnych

Już od kilku lat Bułgaria przeprowadza próby zaaklimatyzowania u siebie różnych gatunków roślin tropikalnych. W wiosce Kost i w powiecie miczurinowskim zasadzono przed trzema laty około 200 krzewów herbacianych. W bieżącym roku w tej samej miejscowości zostanie wysadzonych dalszych kilka tysięcy krzewów herbacianych, nadesłanych ze Związku Radzieckiego.

W roku ubiegłym, w wiosce Akutino obok Sozopolu zasadzono około 150 drzew eukaliptusowych. Drzewa te przezimowały pomyślnie i osiągnęły w tym roku normalną wysokość 1 metra. Powiatowa Dyrekcja Lasów w Burgasie urządziła inspekty szklane dla hodowli drzew eukaliptusowych. Drzewa te zostały w maju przesadzone do gleby. Związek Radziecki przysłał Bułgarii 20 kg nasion bambusu, które również zostały wysiane w powiecie miczurinowskim.

CHIŃSKA REPUBLIKA LUDOWA

Sukcesy gospodarcze Chin Wschodnich

W związku z 30 rocznicą powstania chińskiej partii komunistycznej gazeta "Czienzianżibao" opublikowała artykuł sekretarza Wschodnio-Chińskiego Biura K.C. Komunistycznej Partii Chin, Zhao Szu-szi, o sukcesach gospodarki państwowej we Wschodnich Chinach.

Pomimo wrogiej blokady i braku surowców, osiągnięto znaczne sukcesy przy odbudowie produkcji przemysłowej Wschodnich Chin. W przemyśle włókienniczym, stanowiącym w tym rejonie 70% przemysłu włókienniczego całego kraju, ponad 90% państwowych i prawie 80% prywatnych fabryk rozpoczęło produkcję. Wzrósł entuzjazm twórczy mas pracujących i rozwija się współzawodnictwo produkcyjne. Produkcja przędzy bawełnianej przekroczyła najwyższy poziom, istniejący przed oswobodzeniem.

W rejonach, gdzie ponad 80% ludności stanowią rolnicy zakończono już przeprowadzanie reformy rolnej. W pozostałych rejonach przeprowadzenie reformy zakończone zostanie do końca b.r. Na skutek reformy rolnej ponad 60 mln. bezrobotnych i małorolnych chłopów otrzymało ziemię, narzędzia rolne i budynki, odebrane obszarnikom. Entuzjazm chłopów wzrósł znacznie i na skutek tego zbiory zbóż w Chinach Wschodnich w r.1950 przekroczyły zbiory r.1949 o 27,1%. Zbiory bawełny w roku ub. były o 112,3% większe niż w r.1949, konopi - o 37,9%, ilość kokonów jedwabników - o 30,2%. W roku 1951 obszar uprawy roślin technicznych wzrósł w porównaniu z r.1950. Np. obszar uprawy bawełny w roku bieżącym jest o 45% większy niż w r.ub., tytoniu - o 400%, konopi - o 350%. Ciągłe zwiększanie zbiorów roślin technicznych i wzrost produkcji rolnej oraz podniesienie poziomu życiowego chłopów stworzyły trwałe podstawy dla odbudowy i rozwoju przemysłu.

Wszystko to sprzyjało umocnieniu więzi między klasą robotniczą i chłopami.

W okresie reakcyjnego reżimu kuomintangowskiego urządzenia nawadniające nie były remontowane we właściwym czasie, co powodowało w Chinach ogromne klęski. W rejonie na północ od rzeki Chnajhe blisko 2 mln. ha było ciągle pod groźbą zalania wodą i 10 mln. ludzi tego rejonu cierpiało na skutek powodzi. W myśl zaleceń Mao-Tse-Tunga Centralny Rząd Ludowy przeznaczył w r.ub. poważne sumy na przeprowadzenie prac nawadniających na rzece Chnajhe. W ciągu ubiegłej zimy i wiosny b.r. w pracach tych wzięło udział ogółem 21.166.637 ludzi, wykonując 84.699.405 m² robót ziemnych. Poza tym w niebywale wielkich rozmiarach

proceedzi się budowę i remont systemów nawadniających w innych rejonach Wschodnich Chin. W zimie ub.r. i na wiosnę b.r. objętość wykonanych robót ziemnych wyniosła ponad 54.870.000 m³, a robót kamieniarskich ponad 890.000 m³. Dzięki temu nawodniono i zabezpieczono przed powodzią ponad 1,7 mln. ha gruntu.

W chwili obecnej ponad 32 mln. chłopów jest członkami związków chłopskich, a 7,5 mln. chłopów - członkami spółdzielni.

Otwarcie fabryki trolleybusów

W okręgu Tientsin zapoczątkowano produkcję trolleybusów. Jest to pierwsza tego rodzaju fabryka w Chinach. Pierwszy chiński trolleybus został wyprodukowany już z początkiem roku w tientsińskiej fabryce tramwajów. Po licznych pracach doświadczalnych zapoczątkowano nową produkcję w nowej, ostatnio otwartej fabryce.

Powiększenie uprawy roślin technicznych

Chiński Centralny Rząd Ludowy zwraca baczna uwagę na powiększenie produkcji roślin technicznych.

W samym tylko rejonie Gijniesi obsiano bawełną o 10.000 ha więcej, niż to było przewidziane w planie.

Zgodnie z doniesieniem gazety "Dagunbao" w prowincji Czenojan powierzchnia plantacji konopi wynosiła 10.600 ha; w prowincji tej wyprodukowano 30.300 ton konopi. W roku 1950 obszar uprawy konopi powiększył się do 12.500 ha, a produkcja ich wzrosła do 45.300 ton. W roku 1951 zasiano tu około 19.700 ha konopi, co da możliwość wyprodukowania 72.600 ton tego surowca. Na wiosnę roku bieżącego w prowincji Czenjan zbiór kokonów jedwabnych wyniósł 4.200 ton. W prowincji Chenan obsiano tytoniem ponad 62.500 ha. Rząd ludowy udziela znacznych pożyczek chłopom, zajmującym się uprawą konopi i innych roślin technicznych.

Jak donosi gazeta "Cefanżibao" plan powiększenia obszaru zasiewów bawełny, konopi i tytoniu w Chinach Wschodnich, wykonany został z nadwyżką.

W roku 1951 obsiano bawełną około 1,2 mln. ha, czyli o 4% więcej niż przewidziano w planie a o 45% więcej niż w roku 1950.

Powierzchnia zasiewów konopi w bieżącym roku wynosi 66.300 ha, czyli o 18% ponad plan i o 100% więcej niż w roku ubiegłym.

Tytoniem obsiano przestrzeń 62.000 ha czyli o 18% więcej niż przewidywał plan i o 300% więcej niż w roku 1950.

Stabilizacja cen i wzrost stopy życiowej ludności

Stabilizacja cen sprzyja dalszemu polepszeniu gospodarczego położenia kraju. Wskaźnik cen hurtowych spadł od marca r.1950 do kwietnia r.1951 o 40%.

Największa zniżka cen w okresie listopad 1950 - kwiecień 1951 dała się zauważyć na takie towary pierwszej potrzeby jak zboże i odzież. Np. w Pekinie cena zbóż spadła o 20%, w Szanghaju cena tłuszczów jadalnych o 70%, cukru - o 35%. W Chinach Północnych ceny mięsa i jaj stały się tak niskie, że każda rodzina może sobie na nie już bez trudu pozwolić.

W Chinach Północno-Wschodnich rząd obniżył ceny oleju, cukru, przędzy bawełnianej, cementu i innych towarów.

Ceny jadalnych tłuszczów roślinnych, jarzyn, wieprzowiny, jaj, opału, mydła i innych artykułów pierwszej potrzeby spadają w miarę wzrostu zaopatrzenia w te towary, przy czym są one już obecnie w Chinach tańsze niż w Hong-Kongu. Czynsz dzierżawny za ziemię jest o 40%, a opłata za wodę o 20% niższa niż w Hong-Kongu.

W wyniku stabilizacji cen i waluty w Chińskiej Republice Ludowej kurs dolara hong-kongskiego w Chinach spadł w ciągu r.1950 o 40%, a dolara amerykańskiego - o 45%; kurs funta szterlinga spadł od początku wojny w Korei o 37%.

Jak donosi gazeta "Chinese - English Intelligence" zdolność nabywcza mas pracujących Chin Północno-Wschodnich stale wzrasta. W okresie I kwartału r.1951 ogólna ilość towarów, dostarczonych ludności miejskiej i wiejskiej przez same tylko przedsiębiorstwa państwowe wzrosła o 28,5% w porównaniu z IV kwartałem ub.r. i przewyższyła poziom I kwartału r.1950 o 114,9%.

Wpływy Charbińskiego Towarzystwa Handlowego w okresie styczeń - maj 1951 wyniosły 2/3 wpływów tego towarzystwa za cały rok ub., a za kwiecień i maj - 80% sumy, otrzymanej w I kwartale b. roku.

O zwiększeniu zdolności nabywczej mas pracujących świadczy wzrost sprzedaży rozmaitych towarów. Podczas gdy płótno i konfekcja stanowiły w pierwszej połowie r.1950 zaledwie 54,8% obrotów tekstylnych, udział ich w roku bieżącym wzrósł do 71,7%.

Ilość ryżu, sprzedanego przez towarzystwa państwowe w II kwartale b.r. była o 103,9% wyższa, niż w odpowiednim

kwartale 1950 r., maki pszennej - o 170,1%, a oleju boba-
wego - o 61,7%.

Wymiana towarowa uległa znacznemu ożywieniu nie tylko w miastach ale i na wsi. W czerwcu roku 1950 w prowincji Hebej było czynnych 361 domów handlowych z kapitałem zakładowym 2.300 milionów juanów, obecnie zaś ilość ich wzrosła do 535 z kapitałem zakładowym 3.600 mln. juanów. W okręgu Szincz Jancz Żuana obroty magazynów handlowych wzrosły w tym okresie do sumy 1.400 milionów juanów w porównaniu do 900 milionów juanów w analogicznym okresie roku ubiegłego. W pierwszym kwartale b.r. rolnicy sprzedali miastom ponad 6,2 mln. kg różnych produktów i wyrobów rolniczych.

C Z E C H O S Ł O W A C J A

Budowa nowych miast przemysłowych

Dnia 12 b.m. odbyło się w Ostrawie uroczyste posiedzenie Wojewódzkiej Rady Narodowej, na którym przemówienie wygłosił minister przemysłu ciężkiego G.Kliment. Omawiając rozbudowę Ostrawy, wskazał on na zakrojony na wielką skalę plan budowy Nowej Ostrawy, która powstanie na lewym brzegu Odry. Za 11 lat nowe miasto będzie miało 150.000 mieszkańców.

Projektuje się również wybudowanie innego miasta w rejonie Senowa, Sumbarku i Bludovic o 50.000 mieszkańców. Ludność Karwiny wzrośnie do 70.000, a Mistek - do 40.000 mieszkańców.

Nowe modele auta Skoda

Prototyp nowego modelu auta Skoda przygotowany jest już do rozpoczęcia produkcji i stanowi udoskonalenie poprzednich typów. Główną inowacją jest powiększenie pojemności cylindrów do 1.220 cm.³. Zapewni to większą moc silnika i powiększy akcelerację samochodu przy niezmiennym zużyciu paliwa. Ciężar wozu pozostał taki sam, jednakże karoserię zmieniono na bardziej nowoczesną. Sam wóz jest bardziej pojemny i lepiej resorowany. Większe drzwi i okna powiększają widoczność, wygodę i bezpieczeństwo. Konstruktorzy przewidzieli również więcej miejsca na bagaże.

Wzrost bezpieczeństwa pracy w górnictwie

Czechosłowackie Towarzystwo eksportowe "Kovo" wystawiło na targach praskich rewolucyjną nowość techniczną, zwiększającą bezpieczeństwo pracy w górnictwie przy zakładaniu telefonów bez drutu.

Pomysł opracowany został przez czechosłowackich techników górniczych przy współpracy racjonalizatorów przemysłu elektrotechnicznego. Przyrząd wzbudził wielkie zainteresowanie w kołach fachowców w kraju i zagranicą.

M O N G O L S K A R E P U B L I K A L U D O W A

Budżet na rok 1951

Na posiedzeniu Wielkiego Narodowego Hurału Mongolskiej Republiki Ludowej minister finansów wygłosił referat o budżecie państwowym M.R.L. na rok 1951, oraz o wykonaniu budżetu państwowego M.R.L. w roku 1950. Referent podkreślił, że w ciągu trzydziestu lat swobodnego i niezawisłego istnienia stworzono w Mongolskiej Republice Ludowej trwały system finansowy, który odgrywał i odgrywa poważną rolę w organizacji i ustroju gospodarki narodowej, w szczególności zaś hodowli bydła, jak również we wzroście kultury i dobrobytu narodu. W okresie ostatniego dziesięciolecia budżet M.R.L. powiększył się 2.6 razy.

Mówca zwrócił następnie uwagę na to, że budżet państwowy M.R.L. na rok 1951 ma w całości na celu szybkie wykonanie zadań planu gospodarczego na rok 1951 - czwarty rok pięcioletki.

Budżet państwowy na rok 1951 przewiduje wpływy w wysokości 351,4 mln. tugryków i wydatki w sumie 346,4 mln. tugryków. W ten sposób nadwyżka wpływów nad wydatkami wyniesie 5 mln. turg. W porównaniu z rokiem 1950 globalna suma budżetu powiększyła się o 18,1 mln. turg. czyli o 4,5%. Referent zaznaczył, że głównym źródłem dochodów budżetu państwowego są wpływy z gospodarki narodowej wynoszące 229,5 mln. turg. Z ogólnej sumy wydatków budżetowych - przeznaczają się na finansowanie gospodarki narodowej o 22,7 mln. turg. więcej niż w roku ubiegłym, w tym prawie o 23 mln. na realizację przedsięwzięć, zmierzających do dalszego rozwoju hodowli. Bardzo ważnymi pozycjami budżetu są wydatki na cele kulturalno-socjalne. W roku bieżącym wyrażają się one sumą 108,1 mln. turg. czyli przewyższają o 12% zeszłoroczne, z tego na oświatę publiczną przeznaczają się 60,3 mln. turg. a na ochronę zdrowia publicznego 27,2 mln. turg. Wydatki na obronę kraju zmniejszają się o 12,4%. Referent podkreślił, że budżet państwowy M.R.L. na rok 1951 odzwierciedla wielki program pokojowej, twórczej pracy narodu mongolskiego.

NIEMIECKA REPUBLIKA DEMOKRATYCZNA

Wykonanie planu na II kwartał r.1951

Państwowa Komisja Planowania podała do wiadomości wyniki wykonania narodowego planu gospodarczego w II kwartale 1951 r.

Plan produkcji przemysłowej w II kwartale b.r. wykonany został przez przedsiębiorstwa Niemieckiej Republiki Demokratycznej w 107%. W ten sposób ogólny poziom produkcji przemysłowej wzrósł w porównaniu z II kwartałem 1950 r. o 25%.

Plan uprawy roli na r.1951 został wykonany w 99,2%. Pogłowie bydła rogatego wzrosło w ciągu roku o 5,7%, świń - o 18,3%, owiec - o 16,6%.

W końcu II kwartału 1951 r. rozmiary inwestycji w Niemieckiej Republice Demokratycznej wzrosły w porównaniu z tym samym okresem ub.r. o 34,2%.

Ilość osób zatrudnionych w przedsiębiorstwach przemysłowych wzrosła w porównaniu z tym samym okresem ub. roku o 250.000 osób.

Obroty handlu zagranicznego Niemieckiej Republiki Demokratycznej wyniosły w II kwartale 1951 roku w porównaniu z I kwartałem ub.r. o 188 4%, przy czym udział ZSRR i Krajów demokracji ludowej w handlu zagranicznym republiki wyniósł przy końcu kwartału 80,5%.

Obniżka cen

Rada Ministrów Niemieckiej Republiki Demokratycznej uchwaliła przeprowadzenie z dniem 30 lipca b.r. zniżki cen towarów spożywczych i przemysłowych w celu dalszej poprawy sytuacji materialnej mas pracujących. Uchwała ta przewiduje zniżkę cen artykułów żywnościowych przeciętnie o 20-50%, w tym: cukru - o 45%, wyrobów cukierniczych - o 30%, ryżu - o 25% itd. Ceny towarów przemysłowych obniżone zostały przeciętnie o 18 - 25%, w szczególności ceny wyrobów skórzanych - o 25%, odbiorników radiowych - o 25%, obuwia gumowego - o 20%, mydła - o 10-20%, maszyn do pisania i motocykli - o 20%, samochodów - o 25% itd.

Wobec zerwania stosunków handlowych przez Bonn

Zgodnie z poleceniem amerykańskiego wysokiego komisarza Mc Cloy'a "rząd" w Bonn wydał rozporządzenie likwidujące, począwszy od 3 sierpnia 1951 r., wszelki handel Niemiec Zachodnich z Niemiecką Republiką Demokratyczną.

W związku z tym nowym aktem prowokacji, odbyła się w dniu 3 sierpnia w Urzędzie Informacji Niemieckiej Republiki Demokratycznej konferencja prasowa, podczas której przemawiał kierownik wydziału prasowego - Albert Norden. Podkreślił on, że najbardziej zainteresowanym

w zaprzestaniu handlu wewnętrznio-niemieckiego jest rząd amerykański, który dał odpowiednie dyrektywy Mc Cloy'owi.

Józef Orlopp, pełnomocnik rządu dla spraw handlu wewnętrznio-niemieckiego, w przemówieniu swym stwierdził, że podczas rozmów wstępnych, dotyczących zawarcia międzystrefowej umowy handlowej "rząd" zachodnio-niemiecki usiłował przeciągać jak najdłużej zawarcie umowy, podpisanej w poprzednim miesiącu przez obie delegacje. Likwidacja handlu wewnętrznio-niemieckiego - oświadczył Orlopp - odbije się bardzo ujemnie na przemyśle Niemiec Zachodnich i zachodniego Berlina. Jednocześnie jest to poważnym ciosem dla sprawy pokoju i zjednoczenia Niemiec.

Pod naciskiem niemieckiej opinii publicznej władze w Bonn zmuszone jednak zostały do ponownego podjęcia rokowań w sprawie zawarcia umowy handlowej z Niemiecką Republiką Demokratyczną, które w chwili obecnej toczą się znowu w Berlinie.

R U M U N I A

Wykonanie planu gospodarczego w II kwartale br.

wyniki osiągnięte w dziedzinie wykonania planu za II kwartał 1951 r. są następujące:

I. Wykonanie planu produkcji w przemyśle

Ogólny plan produkcji w II kwartale 1951 r. wykonany został w całym przemyśle w 101,8%, poszczególne zaś ministerstwa zanotowały następujące osiągnięcia:

	Wykonanie planu kwartalnego w %
Ministerstwo Energii Elektrycznej i Przemysłu Elektrotechnicznego	103,8
z czego:	
Generalna Dyr. Przem. Energii Elektrycznej	98,6
Generalna Dyr. Przem. Elektrotechnicznego	108,7
Ministerstwo Przemysłu Naftowego i Przemysłu Węglowego	104,6
z czego:	
Sovrompetrol	105,4
Przemysł Gazu Ziarnego	110,4
Generalna Dyr. Przem. Węglowego	92,1
Sovromwęgiel	100,7

Ministerstwo Przemysłu Hutniczego i Przemysłu Chemicznego	107,9
z czego:	
Sovrommetal	107,8
Generalna Dyrekcja Hutnictwa	104,4
Generalna Dyr. Budowy Maszyn i Sprzętu Ciężkiego	109,1
Generalna Dyrekcja Metalurgii	115,4
Sovromtractor	109,3
Generalna Dyr. Metalurgii Nieżelaznej	112,9
Sovromtransport /produkcja przemysłowa/	97,5
Generalna Dyr. Przemysłu Chemicznego	105,3
Ministerstwo Transportu /produkcja przemysłowa/	123,1
Ministerstwo Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych	97,6
z czego:	
Generalna Dyr. Przem. Materiałów Budowlanych	93,6
Sovrombudowa /produkcja przemysłowa/	107,7
Ministerstwo Przemysłu Drzewnego, Papierniczego i Celulozowego	104,1
z czego:	
Przemysł Drzewny	103,6
Generalna Dyrekcja Przemysłu Celulozowego i Papierniczego	106,9
Generalna Dyrekcja Wydawnictw, Przemysłu Poligraficznego, Kolportażu Książki i Prasy /produkcja przemysłowa/	118,9
Ministerstwo Przemysłu Lekkiego	104,4
z czego:	
Generalna Dyr. Przem. Bawełnianego, Lnianego i Konopnego	104,6
Generalna Dyr. Przem. Wełnianego i Jedwabni- czego	107,3
Generalna Dyr. Przem. Trykotażowego i Konfekcyj- nego	100,1
Generalna Dyr. Przem. Skórzanego i Gumowego	106,4
Generalna Dyr. Przem. Szklanego i Szlachetnej Ceramiki	109,2
Generalna Dyr. Przem. Zabawkarskiego i Papete- ryjnego	105,9
Ministerstwo Przemysłu Spożywczego	83,2
z czego:	
Generalna Dyr. Przem. Cukrowniczego i Cukier- niczego	135,8
Departament Przemysłu Mięsnego	36,7
Generalna Dyr. Przem. Olejarskiego	108,0
Przemysł Rybny	62,2

Dyrekcja Przemysłu Konserwowego	132,3
Dyrekcja Przemysłu Mleczarskiego	81,3
Dyrekcja Przemysłu Tytoniowego i Solnego	102,5
Dyrekcja Przemysłu Spirytusowego i Fermentacyjnego	111,4
Ministerstwo Zdrowia /produkcja przemysłowa/	107,4
Państwowy Komitet Skupu Artykułów Rolnych /produkcja przemysłowa/	102,2
Ministerstwo Handlu Zagranicznego /produkcja przemysłowa/	80,0
Komisja Organizowania Spółdzielczości Produkcyjnej, Rzemieślniczej, Domowej i Inwalidzkiej	110,5
Przemysł Miejsowy	96,6
Centralny Związek Spółdzielni Spożywczych /produkcja przemysłowa/	85,8

II. Wzrost produkcji przemysłowej

Produkcja II kw. 51r.
w stosunku do II kw.
50r. w procentach

energia elektryczna	115,2
ropa naftowa	119,2
gaz ziemny /metan/	133,0
węgiel	126,3
rudę żelazne	132,7
stal	113,1
wyroby walcowane	102,3
motory elektryczne	256,9
motory o wewnętrznym spalaniu	162,3
sprężarki powietrzne	200,0
tokarki poziome	212,5
strugarki z nożem ruchomym	240,0
wyciągi wiertnicze 1.500 m.	122,2
rotacyjne stoły wiertnicze	106,7
pompy tłokowe błotne	210,0
wagony towarowe i cysterny czteroosiowe	120,3
maszyny przędzalnicze do bawełny	125,0
pługi traktorowe	129,1
łożyska kulkowe małe i średnie seryjne	323,3
soda kaustyczna i kalcynowana	131,1
kw. siarkowy	103,5
amoniak	103,5
karbid	145,6
sadza	211,2
nawozy fosforowe /fosfaty/	156,8
barwniki organiczne	112,7
cement	114,9
cegła budowlana	135,4
tarcica	103,0

szyby ciągnione	131,1
papier	107,6
meble	126,6
aparaty radiowe	196,9
motyki, łopaty, grabie, widły	171,6
naczynia z blachy emaliowanej	149,3
butle do aragazu	307,7
tkaniny bawełniane i wigoniowe	136,4
tkaniny lniane i konopne	127,9
tkaniny wełniane	132,2
tkaniny jedwabne i mieszane	112,4
wyroby dziane	129,1
konfekcja	128,8
obuwie	128,1
chleb	135,0
mięso	89,4
ryby	130,9
wyroby mączne i makaron	115,1
oliwa jadalna	128,6
wyroby cukiernicze	160,8
mydło	124,3
mleko	139,9
masło	210,7
sery	185,7
konserwy jarzynowe i owocowe	128,4
piwo	113,9
tytuł	109,7

Ogólna produkcja w całym przemyśle osiągnęła w II kwartale 1951 r. poziom 134.9% w stosunku do II kwartału 1950 r.

III. Rolnictwo - leśnictwo

W rolnictwie zakończono w II kwartale 1951 r. rozpoczętą w I kwartale kampanię zasiewów wiosennych wykonano prace związane z należytym utrzymaniem upraw oraz zorganizowano i rozpoczęto kampanię żniwno-omłotową.

Dzięki wysiłkom pracującego chłopstwa, pod kierownictwem Partii, powierzchni, wyznaczone w planie, zostały całkowicie obsiane w kampanii wiosennej. Państwowe Gospodarstwa Rolne przekroczyły plan zasiewów bawełny o 170%, a nasion pastewnych o 55%. Spółdzielcze Gospodarstwa Rolne przekroczyły plan zasiewów wiosennych jęczmienia jarego o 64%, kukurydzy o 9.8%, słonecznika o 22%, wyki o 113%, ryżu o 20%, bawełny o 8.4% i t.p.

Przemysł maszyn rolniczych dostarczył rolnictwu w I półroczu 1951 r. 1.660 traktorów, 2.240 pługów traktorowych, 490 spulchniaczy, 240 siewników zbożowych oraz poważne ilości młockarni, snopowiązałek itp. W pierwszym półroczu założono 24 nowe ośrodki maszynowe; liczba ich doszła tym samym do 178.

Zakres robót, wykonywanych przez ośrodki maszynowe wzrósł w stosunku do analogicznego okresu roku 1950 o 293% w Państwowych Gospodarstwach Rolnych i o 57% w zrzeszeniach uprawowych.

W ciągu kampanii wiosennej 375.000 pracujących chłopów połączyło się w 4.200 zrzeszeń, obejmujących powierzchnię 455.000 ha. Powierzchnia ta jest o 76,6% większa niż powierzchnia powstałych w analogicznym okresie roku 1950 zrzeszeń uprawowych. Po raz pierwszy powstały zrzeszenia wspólnej uprawy jarzyn, obejmujące powierzchnię przeszło 6.900 ha. Zrzeszenia te wykorzystywały wspólnie sprzęt i urządzenia irygacyjne.

Według ocen, przeprowadzonych w polu, przewiduje się średni plon z 1 ha pszenicy ozimej w wysokości około 1.350 kg. tj. 165% w stosunku do średniej z 1 ha uzyskanej w roku ubiegłym. W przeszło 50 Państwowych Gospodarstwach Rolnych zbiory pszenicy ocenia się na 2 do 3 tysięcy kg z ha. Dzięki należytej organizacji pracy i zapałowi spółdzielców, Spółdzielcze Gospodarstwa Rolne osiągnęły średnią z 1 ha znacznie wyższą niż średnia uzyskana przez gospodarstwa indywidualne, dając w ten sposób dowód wyższości socjalistycznej gospodarki rolnej.

W leśnictwie plan uprawy i zalesiania w ramach kampanii wiosennej został również przekroczony. Plan zalesiania wykonano w II kwartale w 117,1%, hodowli szkółek w wysokości 130 - 216,8%. Plan zbioru nasion przekroczony został w II kwartale o 58,6%.

IV. Transport

Plan przewozu towarów wykonany został w drugim półroczu w 105,9%, a przewozu pasażerów w 113,1%. W ten sposób osiągnięcia II kwartału 1950 r. przekroczono odpowiednio o 16,2% i 32,7%.

Plan przewozów towarowych koleją wykonany został w 110,8% a pasażerskich w 113,0%, co stanowi w stosunku do II kwartału 1951 r. 115,9% i 133,9%.

Plan przewozów towarowych samochodami przekroczony został o 12,9%, a przewozów pasażerskich o 7,5% w stosunku do II kwartału 1950 r. wzrost wynosi odpowiednio 31% i 5%.

Odpowiadając na patriotyczne wezwanie robotników, techników i urzędników zakładów "23 August" do wykonania planu I półrocza b.r. przed terminem, przeszło 400 przedsiębiorstw wykonało plan produkcji za I półrocze do 15 czerwca. W całym przemyśle plan produkcji globalnej za I półrocze 1951 r. wykonany został w 107,8% w ten sposób osiągnęła

ona poziom 131,7% w stosunku do I półrocza 1950 r. Najpoważniejsze sukcesy osiągnięto w podstawowych gałęziach przemysłu: przemysł ciężki wykonał plan w 110,4% a cały przemysł lekki /ze spożywczym włącznie/ w 106,3%.

W E G R Y

Rozwój rolnictwa

Węgierska reforma rolna, przeprowadzona w r.1945, dała 642 tysiącom rodzin małorolnych i bezrolnych chłopów 3.250.000 jiter / 1 jiter = 0,57 ha/ ziemi. Przed uchwaleniem planu 3-letniego, którego celem była odbudowa gospodarcza zniszczonego wojną kraju, /1 sierpień 1947 - 31 grudzień 1949/ w rolnictwie istniały dopiero zarodki gospodarki spółdzielczej. Przy końcu planu trzyletniego państwowe i spółdzielcze gospodarstwa rolne uprawiały już 7% ogólnej powierzchni ornej, przy pomocy 220 stacji traktorowych.

Rzeczywisty rozwój mechanizacji rolnictwa węgierskiego nastąpił dopiero w pierwszym roku planu pięcioletniego /1950-1954/. Z ogólnej sumy inwestycji w rolnictwie, połowa przypada na mechanizację. W pierwszym roku planu pięcioletniego rolnicy otrzymali 4.400 nowych traktorów i przeszło 20.000 innych maszyn rolniczych. Ilość spółdzielni produkcyjnych wzrosła do 3.500, uprawiając przeszło 13% ziemi ornej, a ilość stacji traktorowych podniosła się do 361. Dzięki mechanizacji rolnictwa rolnicy węgierscy uzyskali w ubiegłym roku 48 mln. wolnych roboczogodzin i zaoszczędzili sobie 41 mln. km, które by musieli przejść piechotą za pługiem. Przy końcu planu pięcioletniego w rolnictwie pracować będzie 22.800 traktorów, które uprawia 60% ogólnej powierzchni ziemi ornej, 1.400 kombajnów i 2.570 nowoczesnych młocarni.

Wyższość spółdzielczej uprawy ziemi przejawia się w ilości zbiorów. Zbiory na 1 jitro w państwowych gospodarstwach rolnych przewyższyły zbiory na 1 jitro gospodarzy indywidualnych w pszenicy o 13%, a w życie o 30%. Powierzchnia terenów nawodnionych w porównaniu z r.1949 powiększyła się prawie o 20%, a do końca planu pięcioletniego obszary nawodnione nakładem 500 mln. forintów powiększą się do 164.000 jitro.

Dzięki mechanizacji, melioracji i użyciu uszlachetnionego ziarna siewnego oraz nawozów sztucznych przeciętne zbiory w r.1954 przekroczą przeciętne zbiory z r.1949 w pszenicy o 13%, życie o 27%, jęczmieniu jarym o 7%, kukurydzy o 35%, ziemniakach o 30%, burakach cukrowych o 39%, słonecznikach o 27%, konopi o 39%, a w lnie o 31%.

Powierzchnia uprawy bawełny zostanie powiększona do 100.000 jitro dzięki czemu zapotrzebowanie przedziału węgierskich zostanie pokryte w znacznej części surowcem krajowym.

Europejskie kraje kapitalistyczne

Wtrącanie się Stanów Zjednoczonych do polityki

handlowej krajów zachodnio-europejskich

Usiłując narzucić amerykańską politykę handlową krajom zachodnio-europejskim, Izba Reprezentantów przyjęła projekt ustawy, przewidującej cofnięcie pomocy wojkowej, gospodarczej i finansowej tym państwom, które dostarczają ZSRR lub krajom z nim zaprzyjaźnionym materiałów, załączonych przez Stany Zjednoczone do rzędu "strategicznych".

Projekt ustawy przewiduje wyznaczenie specjalnego pełnomocnika, który będzie dopilnowywał wprowadzenia w życie ustawy i określał, na jakie towary powinno być nałożone embargo.

Ustawa dopuszcza pewne "wyjątki". Prezydent może zezwolić na "pomoc" krajowi, który eksportuje towary nie będące bronią, amunicją lub innymi surowcami, wykorzystywanymi dla produkcji energii atomowej, o ile wstrzymanie pomocy przynieść może szkodę bezpieczeństwu Stanów Zjednoczonych.

Ustawa usiłuje zapewnić Ameryce wpływ na politykę handlową krajów zachodnio-europejskich nawet w odniesieniu do tych krajów, które nie mogą być podciągnięte pod amerykańską nomenklaturę towarów "strategicznych". Przewiduje ona cofnięcie "pomocy" każdemu krajowi, odmawiającemu "rzeczywistej współpracy" w informowaniu Stanom Zjednoczonym o dostawach takich towarów.

Plan Marshalla - narzędziem militaryzacji krajów

europejskich

Jak donosi waszyngtoński korespondent gazety "Paese", administrator planu Marshalla, Wiliam Foster, oświadczył przedstawicielom prasy po powrocie z podróży po stolicach krajów zmarshallizowanych, że odtąd pomoc marshallowską przeznacza się wyłącznie na "cele strategiczne" i tylko dla tych krajów, które, zdaniem "połączonych grupy szefów sztabów" należą do tak zwanych "krytycznych stref" Europy Zachodniej.

B E L G I A

Handel zagraniczny w czerwcu b.r.

Import Unii Belgijsko-Luksemburskiej w czerwcu stanowił /w mln belg.fr./ 10 041 wobec 11 076 w maju, czyli zmniejszył się o ponad 1 miliard belg.fr. Pod względem ilościowym wzrósł on jednak do 3 252 000 ton wobec 3 111 000 ton w miesiącu poprzednim. Zdaniem prasy belgijskiej zmniejszenie kosztów importu Belgii w czerwcu w porównaniu z majem tłumaczy się zasadniczo obniżką cen niektórych surowców na rynkach zagranicznych.

Czerwcowy import Belgii, w/g zasadniczych grup towarów przedstawiał się następująco /w mln belg.fr./:

	Maj	Czerwiec
Produkty roślinne	1.333	1.157
Produkty mineralne	1 561	1 601
Surowce włókiennicze	2 082	1 799
Metale i wyroby z nich	1 067	983
Maszyny i aparaty	926	888

Eksport Belgii w czerwcu 1951 wynosił /w mln. belg.fr./ 11 961 wobec 10 522 - w maju.

Zwiększył się on szczególnie w odniesieniu do następujących artykułów /w mln.belg.fr./: metale i wyroby z nich 4 774 w czerwcu wobec 3 862 w maju, surowce włókiennicze - 2 691 wobec 2 571, maszyny i aparaty - 667 wobec 567, chemikalia i artykuły farmaceutyczne - 1 026 wobec 895 i artykuły pochodzenia mineralnego - 524 wobec 471.

D A N I A

Handel zagraniczny w czerwcu i w ciągu I półrocza 1951 r.

Eksport w czerwcu 1951 r. wyniósł 460 mln d.kr. w porównaniu z 474 mln d.kr. w maju, import zaś 614 mln d.kr. w porównaniu z 634 mln d.kr. w poprzednim miesiącu.

Deficyt handlu zagranicznego w I półroczu br. wyniósł 788 mln d.kr. w stosunku do 660 mln d.kr. w I półroczu 1950 r. Eksport duński za styczeń-czerwiec 1951 r. równał się /w mln d.kr./ - 2,782 w stosunku do 2,038 w odpowiednim okresie 1950 r. a import 3,570 i 2.698.

Przeciętny miesięczny deficyt handlowy pierwszej połowy br. równał się 131 mln kr.d. w stosunku do 124 mln kr.d. w tym samym okresie ubiegłego roku.

FINLANDIA

Zwyżka cen

Podnoszenie się poziomu cen w Finlandii trwało nadal w maju i czerwcu pomimo międzynarodowej tendencji niżkowej i zaostrzenia fińskiej kontroli cen.

Wskaźnik cen hurtowych podniósł się po zwyżce 6%-owej w marcu i kwietniu ponownie o 5% na przestrzeni ostatnich 2-ech miesięcy, przekroczył zatem o 46% poziom ustalony w czerwcu 1950 r. i co najmniej o 72% poziom czerwcowy 1949 r. Najsilniej, bo o 93% zwyżkowały od połowy roku 1950 korzystające z konjunktury, eksportowe artykuły gospodarki leśnej /materiały drzewne, celuloza i papier/, następnie kauczuk i wyroby kauczukowe /89%/, skóry i wyroby skórzane /79%/, pasze /64%/, tkaniny i wyroby włókiennicze /60%/, paliwa i oleje smarowe /57%/, chemikalia /52%/, i wyroby metalowe /49%/.

Natomiast poziom cen fińskich płodów rolnych podniósł się w znacznie mniejszym stopniu /13%/, niż wszystkie pozostałe grupy towarowe; ceny produktów pochodzenia zwierzęcego pozostały w praktyce niezmienione.

Również wzrost kosztów utrzymania nie został zahamowany pomimo obfitych państwowych subwencji w celu niedopuszczenia do zwyżki cen. W pierwszym półroczu 1951 roku wskaźnik kosztów utrzymania /1938 - 39 = 100/ podniósł się ponownie z 998 /grudzień 1950 r./ do 1 062 /czerwiec 1951 r./, czyli o 14% w porównaniu z rokiem ubiegłym i o 36% powyżej poziomu osiągniętego w czerwcu 1949 r.

FRANCJA

Handel zagraniczny w czerwcu i w I półroczu r.1951

Globalny import Francji w czerwcu r.1951 wyniósł 150,8 mld franków francuskich w porównaniu z 140,1 mld fr.fr. w maju br., a eksport - 134,1 mld fr.fr. /115,0 mld fr.fr./.

Czerwcowy import Francji z zagranicy wynosił 117,7 mld fr.fr. w porównaniu z 112,0 mld fr.franc. w poprzednim miesiącu, a eksport - 85,2 mld fr.franc. i 76,3 mld fr.franc. Deficyt bilansu handlowego Francji z państwami obcymi wyniósł w czerwcu w r.1951 - 32,5 mld fr.franc. w porównaniu z 36,0 mld fr.franc. w maju tegoż roku. Natomiast w handlu ze swoimi koloniami Francja posiadała w czerwcu r.1951 dodatnie saldo bilansu handlowego, wynoszące 15,8 mld fr.franc. w porównaniu z 10,6 mld fr.franc. w maju br. Eksport do kolonii w czerwcu r.1951 wyniósł 48,9 mld fr.franc. w porównaniu z 38,7 mld fr.franc. w maju, a import z kolonii - odpowiednio 33,1 mld fr.franc. i 28,1 mld fr.franc.

Handel zagraniczny Francji w czerwcu roku 1951 w podziale na strefy walutowe przedstawiał się następująco /w mld fr.fr./:

	<u>I m p o r t</u>	<u>E k s p o r t</u>
Ogółem	117,8	85,3
Strefa szterlingowa	43,6	20,8
w tym:		
Wielka Brytania	3,2	13,5
Strefa dolarowa	24,9	10,6
w tym:		
Stany Zjednoczone	20,1	7,8
Inne kraje	49,3	53,9
w tym:		
Szwajcaria	3,1	8,9
Belgia	7,0	7,4
Niemcy Zachodnie	2,2	3,8
Argentyna	4,7	3,4
Egipt	1,6	3,0
Szwecja	3,4	2,2

Handel zagraniczny Francji w I półroczu r.1951 kształtował się następująco: /w mld fr.franc./

	<u>Import</u>		<u>Eksport</u>		<u>Saldo</u>	
	<u>P i e r w s z e</u>		<u>P ó ł r o c z e</u>			
	1950	1951	1950	1951	1950	1951
Ogółem	547,4	768,3	479,9	737,6	- 67,5	- 30,7
w tym:						
Państwa obce	409,0	602,1	299,4	488,6	- 109,6	-113,5
Kolonie francuskie	138,4	166,2	180,5	249,0	+ 42,1	+ 82,8

Zwiększenie importu Francji w/g wartości w ciągu 6 miesięcy r.1951 w porównaniu z odpowiednim okresem ubiegłego roku nastąpiło przede wszystkim na skutek wzrostu importu paliw, przywóz których wynosił 108,0 mld fr. franc. /82,4 mld fr.franc./, surowców przemysłowych - 179,2 mld fr.franc. /84,7 mld fr.franc./, oraz produktów rolniczych - 199,5 mld fr.franc. /117,7 mld fr.franc./

Wartość eksportu w I półroczu r.1951 wzrosła w porównaniu z tym samym okresem r.1950 przede wszystkim dzięki zwiększeniu eksportu surowców przemysłowych - do 249,2 mld fr.franc. w porównaniu z 137,2 mld fr.franc., sprzętu przemysłowego - do 89,3 mld fr.franc. /57,9 mld fr. franc./ i artykułów żywnościowych - do 62,9 mld fr.franc. /47,7 mld fr.franc./.

H O L A N D I A

Handel zagraniczny w lipcu

Zgodnie z tymczasowymi danymi Centralnego Biura Statystycznego import w lipcu wynosił hfl 907 mln wobec 950 mln w czerwcu, zaś eksport 593 mln wobec 618 mln. Pokrycie importu przez eksport wynosi bez zmian 65%. Deficyt bilansu handlowego wzrósł o 314 mln osiągając z końcem lipca 2 882 mln za okres 12 miesięcy do 1 sierpnia 1951 r. wobec 2 464 mln w roku 1950 i 1 503 mln w r.1949.

J U G O S Ł A W J A

Walka chłopów z reżymem faszystowskim

Jak podaje albański dziennik "Žeri i Popullit" faszyci jugosłowiańscy swoją polityką wiejską doprowadzają do rozpaczonych chłopów pracujących. Rekwizycje zboża zabierają chłopu niejednokrotnie owoce jego całorocznej pracy. W kilku okręgach kraju chłopom pozostawiono w roku ubiegłym jedynie 63 kg zboża do użytku osobistego. Z roku na rok rosną podatki: podczas gdy w zeszłym roku były one o 20 mld din. wyższe niż w r.1949, to w bieżącym roku są one 3,1 razy większe niż w r.1950. Sruba podatkowa ma wycisnąć fundusze na zbrojenia. Jak stwierdził w Skupszczyźnie sam Tito produkcja przemysłu zbrojeniowego wzrosła w roku ubiegłym o 29% w porównaniu z rokiem 1949, głównie kosztem ograniczenia produkcji maszyn rolniczych i innych pokojowych gałęzi przemysłu.

Do pracy w kopalniach, lasach i do wojska - klika titowska zmobilizowała 3 mln chłopów, czyli ok 50% całej wiejskiej siły roboczej.

Zdzierstwu i nadużyciom kliki faszystowskiej stawia z całych swych sił opór chłopstwo pracujące w sojuszu z klasą robotniczą.

Wyniki tej walki są poważne. Plan produkcji rolniczej został wykonany w 1950 r. tylko w 60,8%, a jej wartość produkcji wyniosła zaledwie 20 831 milionów din., co równa się 37,3% wartości produkcji z roku 1949. W Banja, Kordur i w okręgu Gazin zrozpaczeni chłopci starli się z titowską policją. Robotnicy i chłopci pracujący przy kolei w Kralje i Skoplje wysadzili w 1950 roku tunel w powietrze.

N I E M C Y Z A C H O D N I E

Handel zagraniczny w czerwcu r.1951

Po raz pierwszy uzyskana w kwietniu nadwyżka wywozu nad przywozem w wysokości m.niem. 74 mln, która w maju podniosła się do m.niem. 97 mln, osiągnęła w czerwcu

pomimo nieznacznego wzrostu importu, - cyfrę m.niem. 178 mln.

Wydóz, który od początku roku, - nie biorąc pod uwagę lekkiego spadku w maju, - wzrastał bez przerwy, powiększył się silnie w okresie od maja do czerwca z m. niem. 1 147 do 1 250 mln /o 9% /. W ten sposób osiągnął on swój najwyższy poziom powojenny. Z przyrostu tego, wynoszącego m.niem. 103 mln przypada m.niem. 88 mln na wyroby gotowe, ze sprzedaży których uzyskana suma powiększyła się z m.niem. 854 do 942 /o 10% /. Trzy czwarte całego eksportu składa się obecnie z wyrobów gotowych. Również wywóz surowców podniósł się znacznie z m.niem 100 mln do 114 mln.

W czerwcu eksportowano przede wszystkim więcej węgla i soli potasowych w stanie surowym. Eksport półfabrykatów wzrósł nieznacznie /o 2% /.

Import, który od marca do maja miał silną tendencję spadkową na skutek ograniczeń importowych, w czerwcu podniósł się w porównaniu z miesiącem poprzednim z m.niem. 1 050 do 1 073 mln /o 2% /.

Jednakże poziom ten odbiega jeszcze daleko od rekordowego poziomu importu w grudniu ubiegłego roku gdy sprowadzono towarów na sumę m.niem. 1 323 mln. Rozwój ten był w porównaniu z majem bardzo nierównomierny w poszczególnych grupach towarowych. Podczas gdy import środków żywnościowych powiększył się z m.niem 389 do 428 mln /o 10% /, a import półfabrykatów z m.niem. 123 do 137 mln /o 11% /, to przywóz używek surowców i wyrobów gotowych spadł o 4 do 8%.

Godnym uwagi jest dalszy spadek przywozu wyrobów gotowych, którego wartość zmniejszyła się do m.niem. 77 mln, podczas gdy przeciętny import miesięczny tych towarów w IV kwartale r.1950 wynosił m.niem 175 mln; uwidacznia się tu wyraźnie wpływ ograniczeń importowych.

W II kwartale r.1951 handel zagraniczny Niemiec Zachodnich wykazywał przeważnie saldo dodatnie; wywóz towarów przewyższał o m.niem. 349 mln czyli o 11% przywóz.

Jeśli wyłączy się import finansowany z funduszy ERP i GARIOA to w rezultacie dodatnie saldo bilansu handlowego Niemiec Zachodnich wyrazi się /łącznie z Berlinem Zachodnim/ sumą m.niem. 992 mln.

Tworzenie karteli w Niemczech Zachodnich

Zachodnio-niemieckie Ministerstwo Gospodarki przedłożyło adenaurskiemu "rządowi" projekt t.zw. "ustawy przeciw ograniczeniu konkurencji".

W projekcie tym dużo się mówi o "ograniczeniach" i "zakazach" tworzenia wielkich związków zrzeszeń karteli w Niemczech Zachodnich. Jednakże projekt ustawy pozwala organizować kartele, o ile kartel tworzy się w celu "zapo-

bieżenia przerw w pracy przedsiębiorstw na skutek zmniejszenia zbytu towarów", lub o ile osoby zainteresowane w utworzeniu karteli zagwarantują, że zrzeszenie będzie w stanie "podnieść produkcję i rentowność zrzeszonych przedsiębiorstw w dziedzinie techniki, wytwórczości i organizacji".

Projekt ustawy pozwala również na organizację karteli, o ile tworzony kartel "będzie sprzyjał rozwojowi handlu zagranicznego". Te "trzy wyjątkowe wypadki", w których wolno jest tworzyć kartele wystarczają, aby zorganizować dowolne zrzeszenie karteli - a właśnie to jest istotą projektu, przedłożonego przez Ministra Gospodarki z Bonn - Erhardta, nie zaś frazesy o "ograniczeniach" i "zakazach" obliczonych na oszukanie społeczeństwa.

W ten sposób w Niemczech Zachodnich na skutek tworzenia nowych karteli pogwałcono znów jedno z zasadniczych postanowień układu poczdamskiego. Nowe kartele tworzone przy pomocy U.S.A. pomogą imperialistom zachodnio-niemieckim zwiększyć wpływ na gospodarkę państw zachodnio-europejskich.

N O R W E G I A

Pożyczka amerykańska

Jak informuje "Financial Times" rząd norweski i przedstawiciel administracji planu Marshalla zawarli umowę, na mocy której Norwegia otrzymała pożyczkę z funduszy "pomocy" w ramach planu Marshalla w wysokości \$ 24 mln. Pożyczka udzielona na budowę fabryki aluminium w Sanidaloera płatna będzie w ciągu 10 lat dostawami aluminium do Stanów Zjednoczonych A.P. w ilości 7 800 ton rocznie.

S Z W A J C A R I A

Handel zagraniczny w czerwcu i w I półroczu b.r.

Zgodnie z danymi, opublikowanymi w "Gazette de Zürich" import Szwajcarii w czerwcu r.1951 spadł do 521,4 mln franków szwajcarskich w porównaniu z 524,4 mln franków szwajc. w maju, eksport zaś wzrósł do 401,4 mln franków szwajc. w porównaniu z 383,6 mln franków szwajc. Saldo bilansu handlowego Szwajcarii w czerwcu pozostawało ujemne i wynosiło 120 mln franków szwajc.

Kraje eksportujące i importujące

	I m p o r t			E k s p o r t				
	Maj 1951	Czerwiec 1951	1938	Maj 1951	Czerw. 1951	1938	Czerw. 1951	
	w mln.franków		w % importu globalnego		w mln.frank.		w % impor- tu globaln.	
Niemcy	77,5	81,0	23,2	15,5	19,3	28,6	17,7	7,1
Austria	9,3	9,5	2,1	1,8	11,2	11,4	2,3	2,8
Francja	56,2	54,5	14,3	10,5	37,2	37,5	9,2	9,3
Włochy	30,3	32,7	7,3	6,3	30,0	24,3	6,9	6,1
Belgia-Luksemburg	35,8	37,6	4,3	7,2	22,3	21,8	3,2	5,4
Holandia	17,5	15,4	3,5	3,0	15,4	20,6	4,7	5,1
Wielka Brytania	37,8	33,6	5,9	6,4	18,1	18,4	11,2	4,6
Hiszpania	4,8	4,6	0,3	0,9	7,3	7,2	0,4	1,8
Dania	2,5	2,4	0,9	0,5	4,7	5,2	1,4	1,3
Szwecja	8,0	12,7	1,2	2,4	12,1	13,0	3,1	3,2
Czechosłowacja	4,8	5,0	3,6	1,0	9,9	9,0	3,3	2,2
Iran	7,6	6,9	0,5	1,3	1,1	1,4	0,1	0,3
Indie	2,9	2,1	1,4	0,4	8,4	9,6	1,8	2,4
Chiny	2,1	2,7	0,5	0,5	10,6	8,3	2,1	2,1
Kanada	6,9	7,1	1,5	1,4	6,6	6,1	1,1	1,5
Stany Zjednoczone	82,1	86,8	7,8	16,6	48,5	46,3	6,9	11,5
Brazylia	9,1	7,3	0,7	1,4	16,6	18,2	1,3	4,5
Argentyna	20,7	7,4	3,6	1,4	8,1	13,2	2,7	3,3
Australia	5,3	7,4	0,6	1,4	5,2	6,7	1,3	1,7

Obniżenie się wartości importu w czerwcu b.r. w stosunku do maja b.r. dotyczy wyłącznie obrotu zamorskiego, natomiast wzrost eksportu obejmuje zarówno Europę jak i kraje zamorskie. Poważny wzrost ilości przypada w handlu z Europą przede wszystkim na wzmożony import węgla, którego dostawami podzieliły się głównie Niemcy Zachodnie, Anglia, Belgia-Luksemburg, Holandia i obszar Saary. Zaskakuje również na uwagę względnie wysoki poziom eksportu do Indii i Chin oraz w porównaniu z wywozem obszerny import z Iranem.

Zgodnie z danymi, ogłoszonymi przez Departament Gospodarki Narodowej, import w okresie styczeń-czerwiec r.1951 wyniósł /w mln.fr.szw./ - 3.139,6 wobec 2.749,9 w II półroczu r.1950. W porównaniu z I półroczem roku ubiegłego wartość importu powiększyła się o 75%, co było w znacznej mierze spowodowane wzrostem cen.

Eksport Szwajcarii w I półroczu br. spadł nieco w porównaniu z II półroczem r.1950 i wyniósł /w mln.fr.szw./ - 2.244,8 wobec 2.267,1, lecz przewyższył wywóz z okresu styczeń-czerwiec r.1950.

Komunikat podaje, że wzrost obrotów towarowych w r.b. wywołany został wyścigiem zbrojeń krajów kapitalistycznych. Jednocześnie podkreśla on pogorszenie bilansu handlowego Szwajcarii, co ilustruje niżej podana tabela:

I półrocze	I m p o r t		E k s p o r t		S a l d o
	mln ton	mln fr.szw.	mln ton	mln fr.szw.	mln fr.szw.
1938 r.	3.42	781,3	0,30	618,4	162,9
1950 r.	3.38	1.785,8	0.22	1.643,5	142,3
1951 r.	4,97	3.139,6	0.32	2.244,8	894,8

Z danych tych wynika, że ujemne saldo szwajcarskiego bilansu handlowego w I półroczu br. wzrosło ponad sześciokrotnie w porównaniu z analogicznym okresem r.1950.

Wartość i rozmiary importu szwajcarskiego w I półroczu r.1951 powiększyły się w porównaniu z II półroczem r.1950 głównie odnośnie do następujących artykułów: maszyny, środki transportowe, tkaniny wełniane na mundury, tkaniny bawełniane i wyroby gumowe. Zwiększył się również import wyrobów chemicznych i farmaceutycznych. Z drugiej strony import produktów żywnościowych we wspomnianym okresie zmniejszył się. Dotyczy to szczególnie cukru /do 98.500 ton, czyli o 55,7 mln fr.szw./; zbóż /pszenica, ryż, owies/, masła i kawy.

Prowadząc politykę gromadzenia zapasów strategicznych rząd szwajcarski bezustannie zwiększa import surowców, w szczególności: węgla, ropy naftowej, metali żelaznych, drzewa budulcowego.

Na wartościowy wzrost wpłynęły zakupy metali nieżelaznych i kauczuku po cenach podniesionych. Wwóz bawełny w I półroczu br. powiększył się w porównaniu z I-ym półroczem r.1950, lecz zmniejszył się w porównaniu z II-im półroczem roku ubiegłego.

Eksport w I półroczu r.1951 w porównaniu z II półroczem r.1950 zmienił się w sposób następujący: odnośnie do grupy artykułów spożywczych wzrost eksportu dotyczył tylko wyrobów czekoladowych, mleka skondensowanego i w mniejszym stopniu - sera, przy czym ostatnio daje się zauważyć tendencja do ograniczenia eksportu tych artykułów. Pod względem ilościowym wywóz artykułów żywnościowych spadł wskutek ograniczenia sprzedaży owoców i ziemniaków.

Wywóz wyrobów gotowych zwiększył się dzięki eksportowi artykułów spożywczych. Znacznie wzrósł eksport aluminium i produkcji przemysłu zegarmistrzowskiego.

Głównymi kontrahentami Szwajcarii były Stany Zjednoczone, Francja i Włochy.

T U R C J A

Handel zagraniczny za I półrocze 1951 r.

Według agencji "France Press" deficyt bilansu handlowego Turcji w II kwartale 1951 r. wyniósł 103,9 mln funtów tureckich w porównaniu z dodatnim saldem bilansu

Kraje eksportujące i importujące

	I m p o r t			E k s p o r t				
	Maj	Czerwiec	Czerwiec	Maj	Czerw.	Czerw.		
	1951	1951	1938	1951	1951	1938	1951	
	w mln. franków		w % importu globalnego		w mln. franków		w % impor- tu globaln.	
Niemcy	77,5	81,0	23,2	15,5	19,3	28,6	17,7	7,1
Austria	9,3	9,5	2,1	1,8	11,2	11,4	2,3	2,8
Francja	56,2	54,5	14,3	10,5	37,2	37,5	9,2	9,3
Włochy	30,3	32,7	7,3	6,3	30,0	24,3	6,9	6,1
Belgia-Luksemburg	35,8	37,6	4,3	7,2	22,3	21,8	3,2	5,4
Holandia	17,5	15,4	3,5	3,0	15,4	20,6	4,7	5,1
Wielka Brytania	37,8	33,6	5,9	6,4	18,1	18,4	11,2	4,6
Hiszpania	4,8	4,6	0,3	0,9	7,3	7,2	0,4	1,8
Dania	2,5	2,4	0,9	0,5	4,7	5,2	1,4	1,3
Szwecja	8,0	12,7	1,2	2,4	12,1	13,0	3,1	3,2
Czechosłowacja	4,8	5,0	3,6	1,0	9,9	9,0	3,3	2,2
Iran	7,6	6,9	0,5	1,3	1,1	1,4	0,1	0,3
Indie	2,9	2,1	1,4	0,4	8,4	9,6	1,8	2,4
Chiny	2,1	2,7	0,5	0,5	10,6	8,3	2,1	2,1
Kanada	6,9	7,1	1,5	1,4	6,6	6,1	1,1	1,5
Stany Zjednoczone	82,1	86,8	7,8	16,6	48,5	46,3	6,9	11,5
Brazylia	9,1	7,3	0,7	1,4	16,6	18,2	1,3	4,5
Argentyna	20,7	7,4	3,6	1,4	8,1	13,2	2,7	3,3
Australia	5,3	7,4	0,6	1,4	5,2	6,7	1,3	1,7

Obniżenie się wartości importu w czerwcu b.r. w stosunku do maja b.r. dotyczy wyłącznie obrotu zamorskiego, natomiast wzrost eksportu obejmuje zarówno Europę jak i kraje zamorskie. Poważny wzrost ilości przypada w handlu z Europą przede wszystkim na wzmożony import węgla, którego dostawami podzieliły się głównie Niemcy Zachodnie, Anglia, Belgia-Luksemburg, Holandia i obszar Saary. Zasługuje również na uwagę względnie wysoki poziom eksportu do Indii i Chin oraz w porównaniu z wywozem obszerny import z Iranem.

Zgodnie z danymi, ogłoszonymi przez Departament Gospodarki Narodowej, import w okresie styczeń-czerwiec r.1951 wyniósł /w mln.fr.szw./ - 3.139,6 wobec 2.749,9 w II półroczu r.1950. W porównaniu z I półroczem roku ubiegłego wartość importu powiększyła się o 75%, co było w znacznej mierze spowodowane wzrostem cen.

Eksport Szwajcarii w I półroczu br. spadł nieco w porównaniu z II półroczem r.1950 i wyniósł /w mln.fr.szw./ - 2.244,8 wobec 2.267,1, lecz przewyższył wywóz z okresu styczeń-czerwiec r.1950.

Komunikat podaje, że wzrost obrotów towarowych w r.b. wywołany został wyścigiem zbrojeń krajów kapitalistycznych. Jednocześnie podkreśla on pogorszenie bilansu handlowego Szwajcarii, co ilustruje niżej podana tabela:

I półrocze	I m p o r t		E k s p o r t		S a l d o
	mln ton	mln fr.szw.	mln ton	mln fr.szw.	mln fr.szw.
1938 r.	3.42	781,3	0,30	618,4	162,9
1950 r.	3.38	1.785,8	0.22	1.643,5	142,3
1951 r.	4,97	3.139,6	0.32	2.244,8	894,8

Z danych tych wynika, że ujemne saldo szwajcarskiego bilansu handlowego w I półroczu br. wzrosło ponad sześciokrotnie w porównaniu z analogicznym okresem r.1950.

Wartość i rozmiary importu szwajcarskiego w I półroczu r.1951 powiększyły się w porównaniu z II półroczem r.1950 głównie odnośnie do następujących artykułów: maszyny, środki transportowe, tkaniny wełniane na mundury, tkaniny bawełniane i wyroby gumowe. Zwiększył się również import wyrobów chemicznych i farmaceutycznych. Z drugiej strony import produktów żywnościowych we wspomnianym okresie zmniejszył się. Dotyczy to szczególnie cukru /do 98.500 ton, czyli o 55,7 mln fr.szw./; zbóż /pszenica, ryż, owies/, masła i kawy.

Prowadząc politykę gromadzenia zapasów strategicznych rząd szwajcarski bezustannie zwiększa import surowców, w szczególności: węgla, ropy naftowej, metali żelaznych, drzewa budulcowego.

Na wartościowy wzrost wpłynęły zakupy metali nieżelaznych i kauczuku po cenach podniesionych. Wwóz bawełny w I półroczu br. powiększył się w porównaniu z I-ym półroczem r.1950, lecz zmniejszył się w porównaniu z II-im półroczem roku ubiegłego.

Eksport w I półroczu r.1951 w porównaniu z II półroczem r.1950 zmienił się w sposób następujący: odnośnie do grupy artykułów spożywczych wzrost eksportu dotyczył tylko wyrobów czekoladowych, mleka skondensowanego i w mniejszym stopniu - sera, przy czym ostatecznie daje się zauważyć tendencja do ograniczenia eksportu tych artykułów. Pod względem ilościowym wywóz artykułów żywnościowych spadł wskutek ograniczenia sprzedaży owoców i ziemniaków.

Wywóz wyrobów gotowych zwiększył się dzięki eksportowi artykułów spożywczych. Znacznie wzrósł eksport aluminium i produkcji przemysłu zegarmistrzowskiego.

Głównymi kontrahentami Szwajcarii były Stany Zjednoczone, Francja i Włochy.

T U R C J A

Handel zagraniczny za I półrocze 1951 r.

Według agencji "France Press" deficyt bilansu handlowego Turcji w II kwartale 1951 r. wyniósł 103,9 mln funtów tureckich w porównaniu z dodatnim saldem bilansu

faktycznych kosztów importu odejmuje się od ogólnej sumy importu około 10%. Po przeprowadzeniu powyższej poprawki w kosztach importu ujemny bilans handlowy wynosi około £ 450 mln to jest blisko £ 900 mln w skali rocznej. "Economic Survey" przewidywał na 1951 rok deficyt handlowy w wysokości £ 450 mln, który pokryty miał być dochodami z pozycji tak zwanych niewidocznych bilansu płatniczego ocenianych na £ 450 mln.

Handel zagraniczny w lipcu b.r.

Już drugi miesiąc z rzędu przekroczyło ujemne saldo brytyjskiego bilansu handlowego £ 100 mln i oceniane jest prowizorycznie na £ 127,1 mln w lipcu.

Zmniejszenie się tego salda o £ 21,8 mln w porównaniu z czerwcem należy całkowicie przypisać poprawie eksportu wobec osiągnięcia przez import nowego szczytowego poziomu £ 358,9 mln, czyli o £ 1,4 mln więcej, niż wyniósł rekordowy import w czerwcu b.r. Przyrost ten był jednak najmniejszym od lutego 1951 r.

Eksport w lipcu, łącznie z reeksportem, wyniósł £ 231,8 mln, a więc mniej niż o £ 10 mln poniżej rekordowego poziomu w kwietniu i maju br. Wzrósł również wywóz do Ameryki Północnej, przy czym nowy rekord wywozu do Kanady ustanowiony został kwotą £ 15,6 mln.

Pomimo poprawy bilansu handlowego w lipcu - ujemne saldo za pierwszych 7 miesięcy b.r. osiągnęło już obecnie £ 679,3 mln wobec £ 347,9 mln za cały r.1950.

Cyfry porównawcze przedstawiają się następująco:

	1 9 5 1		pierwszych 7 miesięcy	
	czerwiec	lipiec	1950 r.	1951 r.
	/w milionach £ /			
Eksport /f.o.b./ x	208,6	231,8	1.247,9	1.536,0
Import /c.i.f./	357,5	358,9	1.502,8	2.215,3
Saldo ujemne	148,9	127,1	254,9	679,3

x łącznie z reeksportem

Eksport w lipcu wzrósł do £ 222,2 mln, przekraczając o 7% średnią za pierwszą połowę roku bieżącego, jednakowoż był w dalszym ciągu o około £ 8 mln mniejszy od rekordowego poziomu w kwietniu i maju.

Wartość eksportu w okresie pierwszych 7 miesięcy b.r. była wyższa w stosunku rocznym o 16% niż w r.1950.

Reeksport w lipcu osiągnął wartość £ 9,6 mln, przekraczając o £ 1 mln poziom czerwcowy.

Wskaźnik cen hurtowych w lipcu bieżącego roku

Po raz pierwszy od 2-ech lat wskaźnik cen hurtowych wykazał spadek. Biorąc za podstawę wskaźnik 1930 = 100, poziom brytyjskich cen hurtowych spadł o 0,9 punktów poniżej cyfry za czerwiec do 320,1. W grupie artykułów żywnościowych zanotowano wyżkę cen mięsa i ryb. Podrożały również margaryna, mleko, cukier i pomarańcze.

Ceny bawełny i lnu spadły o przeszło 10%. Niższe były również ceny włókna kokosowego, jedwabiu i wełny. Cena cyny ponownie silnie spadła, ceny innych metali miały nadal mocną tendencję a ołów i cynk wyżkowały.

W porównaniu z czerwcem, ceny miazgi drzewnej wykazały niewielki spadek. Było to pierwsze zahamowanie utrzymującej się od przeszło roku tendencji wyżkowej. Ceny skór surowych obniżyły się jeszcze bardziej, spadając w lipcu do poziomu z listopada roku ubiegłego, czyli o 30% poniżej szczytowego punktu, osiągniętego w marcu bieżącego roku. Oprócz ołowiu i cynku najbardziej wyżkowały w ciągu lipca siarka i piryty.

Ceny surowców zużywanych przez przemysł maszynowy, utrzymywały się w ciągu miesiąca na stałym poziomie, natomiast surowców używanych przez przemysł elektrotechniczny wzrosły, przy czym wskaźnik wykazywał wyżkę o 0,7 punktów do cyfry 152,6.

Zanotowano nieznaczna wyżkę cen blachy żelaznej i stalowej, natomiast obniżkę ceny blachy cynowej, której wskaźnik spadł o 0,8 punktów do 114,1.

Ceny wyrobów ze sztucznej żywicy oraz mas plastycznych wyżkowały; wskaźnik wzrósł z 124,4 do 129,2. Również wskaźnik cen produktów chemicznych wykazał wzrost o 1,5 punktów do 127,2.

Zamorskie kraje kapitalistyczne

U.S.A. próbują powiększyć swoje wpływy w krajach Wschodu

Usiłując zwiększyć swoje wpływy na Wschodzie, U.S.A. udzieliły poprzez Administrację Planu Marshall'a kilku krajom azjatyckim t.zw. "pomocy" w wysokości \$ 36,3 mln. w tym: Indochinom - \$ 20,1 mln., Indonezji - \$ 6,6 mln., Sjamowi - \$ 6,6 mln.

A L G I E R

Handel zagraniczny w I kwartale 1951 roku

Deficyt bilansu handlowego Algieru za styczeń - marzec 1951 r. wyniósł 14 mld. f.fr., głównie na skutek handlu z Francją. Handel zagraniczny Algieru w I kwartale b.r. w podziale na strefy walutowe przedstawiał się następująco:

	<u>Eksport</u>	<u>Import</u>
Ogółem	30,5	44,5
w tym:		
Strefa franka franc.	22,4	37,4
w tym:		
Francja	20,0	33,8
Strefa funta szterlinga	2,4	0,9
w tym:		
W. Brytania	2,2	0,6
Strefa dolarowa	0,7	1,7
w tym:		
Stany Zjednoczone	0,6	1,3
Inne kraje	5,0	4,5
w tym:		
Holandia	0,8	0,5
Włochy	0,6	0,3
Niemcy Zachodnie	0,9	0,2

A R G E N T Y N A

Argentyńskie położenie gospodarcze

Sytuacja eksportowa w pierwszym półroczu 1951r. uległa dalszej poprawie, a rezerwy złota i dewiz wzrastają stopniowo, lecz nieustannie. Uprawa roli objęła dalsze obszary gruntu a to w następstwie korzystniejszej dla rolników państwowej polityki cen. W celu wzmożenia rozwoju rolnictwa rząd opublikował niedawno podwyższone ceny skupu pszenicy, kukurydzy, siemienia lnianego i słonecznika oraz przyrzekł farmerom, że po zakończeniu najbliższej kampanii żniwnej zysk rozdzielony będzie między producentami w stosunku do dostarczonych zbiorów.

System ten ma być zastosowany już przy tegorocznych zbiorach kukurydzy, szacowanych w ostatnich tygodniach na 3 do 3 1/2 mln. ton, podczas gdy pierwsze optymistyczne obliczenia przed niepomyślną zmianą pogody w czasie żniw przyjmowały 4 mln. ton. Oznaczałoby to skrócenie się zapasów eksportowych do zaledwie 0,5 mln. ton. Ponieważ już zeszłoroczne zbiory kukurydzy ucierpiały bardzo na skutek suszy, należałoby uznać tegoroczne zbiory, w których początkowo pokładano duże nadzieje, jako średnie, względnie nawet słabe. Dotychczasowe cyfry eksportowe zboża, podane również z prywatnego źródła, wykazują znaczny wzrost ilości siemienia lnianego, niezmienioną w stosunku do ub.r. ilość pszenicy oraz b. poważny spadek odnośnie do kukurydzy, owsa i jęczmienia.

Argentyński eksport zboża

	1 stycznia do 15 czerw- ca 1951 r. w t o n a c h	1 stycznia do 15 czerw- ca 1950 r.
pszenica	1.527.685	1.537.959
siemię lniane	141.728	20.400
kukurydza	26.937	649.049
owies	31.649	133.287
jęczmień	7.000	60.475
mąka pszenna	18.480	151

Również eksport mięsa, z wyjątkiem eksportu mięsa konserwowego, spadł w pierwszym półroczu 1951 r., w porównaniu z analogicznym okresem r. ub., ponieważ pierwsze dostawy mięsa do Anglii rozpoczęły się dopiero w maju, po zawarciu nowego układu. Wobec tego eksportowi 1,97 mln. ćwiartek mięsa mrożonego w I półroczu 1950 r. odpowiada w analogicznym okresie r. b. eksport jedynie 0,83 mln. ćwiartek.

Eksport wełny osiągnął w czasie od 1 stycznia do 15 czerwca b.r., 139.602 bele /po 420 kg/ wobec 210.237 bel w zeszłorocznym okresie porównawczym, jednakowoż znaczna poprawa cen powetowała z nawiazką spadek ilości eksportowych wełny. Gdyby rząd argentyński nie był wymagał od swych eksporterów wełny, sprzedawania jej wyłącznie po cenach najwyższych, znacznie wyższych od poziomu cen światowych a istotnie osiągniętych w marcu i kwietniu b.r., to interesy eksportowe również pod względem ilościowym przedstawiałyby się korzystniej.

Abstrahując od lekkiego spadku eksportowych ilości skór /z 2,99 do 2.63 mln.sztuk/ w podanym okresie, stwierdzić można wzrost niektórych produktów w stosunku do r.ub.:

A r g e n t y ŋ s k i e k s p o r t

	1 stycznia do 15 czerwca 1951 r.	1 stycznia do 15 czerwca 1950 r.
	w t o n a c h	
kazeina	14.523	11.808
quebracho	112.062	65.076
masło	7.417	1.976
olej lniany	164.408	71.051

Ponieważ produkty eksportowe, jak wełna, skóry, mięso itd. sprzedawane mogły być po znacznie wyższych cenach, niż w r.ub., argentyńska wymiana towarowa z krajami wolnodewizowymi a w pierwszym rzędzie ze Stanami Zjednoczonymi po raz pierwszy od dłuższego czasu znowu kształtowała się czynnie a bank centralny był w stanie podwyższyć swoje rezerwy dewizowe i w ten sposób istniejący przed rokiem jeszcze problem dewizowy stracił wiele na swej ostrości. Rezerwy złota banku wzrosły w okresie między 31 grudnia 1950 r. do 15 maja 1951 r. z 656,1 do 874,4 mln. pesos, zaś ogólne rezerwy złota i dewiz w analogicznym czasie po potrąceniu zagranicznych zobowiązań dewizowych /nettorezerwy/ wzrosły z 2.689,0 mln. do 3.367,6 mln.pesos, a więc o 678,6 mln. pesos. W tym samym czasie zwiększył się obieg banknotów z 13.257,5 do 13.928,9 mln. pesos, a więc o 671,4 mln. pesos, zaś globalny kredyt, ujawniony w wykazie banku centralnego /kredyty redyskontowe, zaliczki, kredyty lombardowe i hipoteczne banku centralnego/ z 30.157,3 do 31.689,6 mln. pesos, podczas gdy depozyty bankowe wzrosły z 22.133,2 do 24.681,6 mln. pesos. Cyfry te wskazują na postępującą inflację, równolegle zaś do niej, do wzrastających cen zagranicznych oraz stawek celnych: skaczą również ceny w kraju.

Znaczna w ostatnim czasie drożyzna wywołana została szczególnie przez szczodrę udzielane pozwolenia przywozu, bez przydziału dewiz, artykułów o mniejszym znaczeniu gospodarczym. Powoduje to hausse kursów na t.zw. "równoległym rynku dewizowym", na którym importerzy zwykli zaopatrywać się w niezbędne dla nich dewizy. W dalszym następstwie podraża to również koszty własne importu. Wprowadzona w połowie listopada 1950 r. wyższa cła, zastępująca dotychczasowe cła taryfowe nowymi cłami od wartości, przyczyniła się do dalszego podrożenia towarów importowych i praktycznie stała się, obok skutków ostatniej deprecjacji peso w sierpniu 1950 r., skuteczną ochroną rodzimego przemysłu, nie mogącego konkurować z zagranicą. Trudności zaopatrzenia przemysłu nie zostały jeszcze pokonane mimo poprawy sytuacji dewizowej, ponieważ kraje dostarczające maszyny oraz surowce i materiały przemysłowe nie są w stanie wykonać zamówień, albo uczynić to mogą tylko z zastrzeżeniem długich terminów. Do trudności tych dołącza się brak dostatecznych kontyngentów dewiz przydzielonych przez władze argentyńskie dla pokrycia koniecznych zamówień w krajach zdolnych do wykonania dostaw.

B R A Z Y L I A

Penetracja monopolii amerykańskich

Jak donosi gazeta "Correio de Nanha", na mocy umowy zawartej 19.XII.1950 r. pomiędzy USA a Brazylią, utworzona została mieszana komisja amerykańsko-brazylijska celem wprowadzenia w życie t.zw. "4 punktu" programu Trumana. Gazeta wskazuje, że tworzone są podkomisje dla badania różnych gałęzi gospodarki kraju - transportu, energetyki, rolnictwa, wydobycia minerałów. Propozycje opracowane przez podkomisję będą przekazane do rozpatrzenia rządowi USA i Brazylii.

Do zadań komisji mieszanej należy rozpatrzenie możliwości przyciągnięcia zagranicznych specjalistów i zagranicznego kapitału, które "będą zdolne przyczynić się do realizacji projektów korzystnych dla rozwoju gospodarczego potencjału Brazylii".

Komisji powierza się również "koordynację dwustronnych umów amerykańsko-brazylijskiej współpracy technicznej, programów O.N.Z. i Organizacji Państw Amerykańskich".

Gazeta donosi, że w Brazylii zostały już wprowadzone w życie dwustronne umowy "o współpracy" z USA w dziedzinie badań geologicznych i ochrony zdrowia publicznego. Na podstawie pierwszej z nich amerykańscy i brazylijscy geolodzy badają pokłady rudy żelaznej i manganu w stanie Minas Gerais. Dla udziału w pracach mieszanej komisji - podaje gazeta - przybyli już do Brazylii: przedstawiciel Międzynarodowego Banku Odbudowy i Rozwoju i szereg innych działaczy amerykańskich.

Amerykańskie monopole zwiększają penetrację do basenu rzeki Amazonki i zagarniają w swoje ręce bogactwa tego obszaru. Jak donosi brazylijska gazeta "Imprensa popular" amerykańskie towarzystwo okrętowe "More McCormac"

uzyskało już pozwolenie na przewóz towarów na rzece Amazonce wypierając w ten sposób brazylijskie towarzystwa okrętowe. Towarzystwa amerykańskie "Firestone" i "Goody" rozpoczęły rokowania z rządem brazylijskim o utworzenie w Belterre plantacji kauczukowych i zakładów produkujących wyroby kauczukowe.

Gazeta podaje w dalszym ciągu, że przed czterema laty grupa amerykańskich kapitalistów stanu Pensylwania, pod przewodnictwem businessmana Saybeld rozpoczęła rokowania o uzyskanie koncesji na eksploatację bogactw leśnych na lewym brzegu rzeki Tocantis /dopływ Amazonki/ - w jednym z tych rejonów kraju, które posiadają wielkie zapasy drzewa i złoża cennych kopalin. W chwili obecnej wznowiono te rokowania. W dolnym biegu Amazonki gospodaruje już towarzystwo zajmujące się handlem drzewem. Należy ono do Amerykanina Mac Globen a ,prowadzącego wyrąb w ścisłym kontakcie z Niemcem Herkenem, który uzyskał koncesje na wyrąb lasu w rejonie rzeki Guama.

Monopoliści USA interesują się bardzo odkrytymi niedawno w basenie rzeki Amazonki bogatymi złożami nafty. Amerykańskie trusty stalowe zagarnęły już w swoje ręce złoża manganu na terytorium Amapa.

E K W A D O R

Pożyczka Banku Eksportowo-Importowego

Jak donosi gazeta "Journal of Commerce", Bank Eksportowo-Importowy Stanów Zjednoczonych udzielił Ekwadorowi pożyczki w wysokości \$ 500.000 na "przebudowę i ulepszenie stacji wodociągowej w Amboto". Zagadnienie udzielenia Ekwadorowi innych pożyczek jest obecnie "dokładnie badane".

E G I P T

Przenikanie kapitału amerykańskiego

Na skutek wzrastających trudności gospodarczych, wywołanych ogromnymi wydatkami na zbrojenia, na które w ciągu najbliższych pięciu lat zużytych zostanie 400 mln. funtów egipskich, rządzące sfery Egiptu gotowe są uzależnić państwo pod względem finansowym od monopoli amerykańskich.

21 czerwca przybyła do Kairu specjalna misja "Międzynarodowego Banku Odbudowy i Rozwoju". Według doniesień gazety "Journal d'Egypt" z 28 czerwca, misja wysłana została do Egiptu w związku z prośbą rządu egipskiego o udzielenie pożyczki w wysokości 187 mln. funtów egipskich. Eksperci i członkowie misji zbadają stan energetyki, nawodnienia, rolnictwa i finansów Egiptu. Członkowie misji

jeżdżą po kraju, zwiedzając wszystkie największe przedsiębiorstwa przemysłowe. Prasa podkreśla "różnorodną pomoc", okazywaną przedstawicielom banku przez rząd egipski. Jeden z członków rady administracyjnej Banku El Falachi, został mianowany zastępcą Ministra Finansów, inny przedstawiciel monopolu amerykańskich Zaki Saad, który podobnie jak tamten również przybył z U.S.A. gdzie poprzednio pracował w Międzynarodowym Funduszu Monetarnym, mianowany został dyrektorem egipskiego banku narodowego.

Jak podkreśla prasa, członkowie misji banku badają projekty budownictwa różnych obiektów, przedłożone przez rząd egipski przy czym USA zamierzają finansować tylko te spośród nich, urzeczywistnienie których zapewni umocnienie i rozszerzenie pozycji monopolu amerykańskich w dolinie Nilu, kosztem dalszego wypierania kapitałów angielskich z Egiptu i sąsiednich państw Wschodniej Afryki.

F I L I P I N Y

Handel zagraniczny w okresie pierwszych 5 miesięcy 1951r.

"Foreign Commerce Weekly" komunikuje, że według danych tymczasowych eksport w ciągu pierwszych 5 miesięcy 1951 r. wynosił 410 mln.f.pesos, a import 300 mln.f.pes.

H O N G - K O N G

Spadek obrotów w handlu zagranicznym

Handel zagraniczny Hong-Kongu od kwietnia br. zaczął ulegać zmniejszeniu. Wobec zastosowania blokady ekonomicznej Hong-Kongu przez amerykańskich imperialistów, handel z różnymi krajami napotyka na coraz większe trudności.

Największy wpływ na handel zagraniczny Hong-Kongu miały ograniczenia, wprowadzone przez władze singapurskie w stosunku do towarów przybywających z krajów strefy dolarowej jak również i w odniesieniu do kauczuku.

Ponieważ około 80% importu hongkongskiego pochodziło z Singapuru i Malajów kontrola eksportu wprowadzona w tych krajach pod naciskiem Stanów Zjednoczonych, wpłynęła zdecydowanie na sytuację gospodarczą Hong-Kongu.

Prasa wskazuje również na zmniejszenie handlu Hong-Kongu ze Sjamem. Jedną z przyczyn tego jest wciąż wzrastająca konkurencja ze strony Japonii, która oferuje Sjamowi towary włókiennicze po cenach znacznie niższych od cen hongkongskich.

I N D O N E Z J A

Handel zagraniczny w lutym i marcu 1951 r.

Według tymczasowych danych indonezyjskiego przedstawicielstwa handlowego w Nowym Jorku, handel zagraniczny Indonezji według grup towarowych w lutym i marcu oraz w I kwartale r.1951 kształtował się następująco /waga - w tys. ton, wartość - w mln. rupii indonezyjskich/:

	L u t y		M a r z e c		Styczeń - Marzec	
	waga	wartość	waga	wartość	waga	wartość

E k s p o r t	667,9	331,6	290,2	260,8	1.406,6	811,4
w tym:						
kauczuk ^{x/}	49,1	174,3	43,9	162,5	129,7	446,8
kopra	31,1	36,9	26,6	227,7	86,4	39,4
nafta i produkty						
naftowe	532,2	55,3	123,6 ^{xx}	9,0	955,8	89,0
ruda ołowiu/wg						
zawartości metalu/	2,8	21,7	2,0	15,1	7,2	54,7
herbata	3,7	12,4	2,9	9,9	9,5	32,0
kawa	0,6	2,0	1,3	4,4	4,1	13,5
tyton	1,8	5,4	0,5	1,8	3,3	9,7
wyroby z tapioki	11,8	2,9	10,4	2,6	35,6	8,3
olej kokosowy	6,7	6,0	1,0	0,9	8,4	7,1
pieprz biały i czar-						
ny	0,2	2,2	0,2	3,3	0,5	6,7
skóra surowa	0,2	1,0	0,3	2,8	0,8	6,2
kora drzewa chino-						
wego	0,3	0,8	0,7	1,8	1,6	3,8
kapok	0,2	0,6	0,6	1,7	1,3	3,7
olejki steryczne	0,04	0,9	0,03	0,8	0,01	2,7
kopal	0,4	0,7	0,7	1,2	1,6	2,7
wytłoki koprowe	3,4	0,8	4,1	0,9	11,6	2,6
orzeszki ziemne	0,3	0,2	0,8	0,2	2,3	1,1
I m p o r t	68,1	127,7	117,7	184,6	243,5	419,7
w tym:						
ryż łuszczoney	11,0	5,2	32,8	17,5	50,6	25,9
przyprawy korzen-						
ne	1,7	6,4	1,0	4,1	3,0	11,1

^{x/}łączna produkcja plantacji i gospodarstw chłopskich.

^{xx/} dane niepełne.

ryby i produkty rybne	3,2	2,9	4,2	4,5	10,2	9,6
mleko, masło, ser	1,7	2,0	2,2	2,7	5,4	6,7
mąka pszenna	3,6	1,5	8,7	3,7	15,7	6,5
tytoń i wyroby tytoniowe	0,2	1,1	0,6	3,0	1,7	6,4
makulatura gazetowa	1,7	1,0	1,6	1,2	4,9	3,1
preparaty chemiczne-farmaceutyczne	2,7	3,2	2,9	3,6	7,4	9,2
farby anilinowe	0,2	1,1	0,3	1,9	0,6	4,2
cement	2,0	0,2	12,5	1,1	20,1	1,7
naczynia ceramiczne, szklane i porcelanowe	1,0	1,0	1,8	1,7	3,6	3,4
tkaniny bawełniane	4,3	37,8	5,0	47,7	11,6	121,9
odzież łącznie z sarongami	0,3	3,4	0,3	3,9	0,9	10,2
przędza bawełniana	0,3	2,1	0,8	6,7	1,5	10,1
maszyny, aparaty i silniki /oprócz elektrycznych/	1,3	5,1	1,9	8,0	4,4	17,0
autobusy i ciężarówki	0,5	1,4	1,3	3,5	2,2	55,8
motocykle, rowery i części do nich	0,7	1,9	0,7	2,0	1,7	4,9
gwoździe różne	2,0	1,4	3,4	2,6	6,7	4,8
samochody osobowe	0,2	0,6	0,3	1,2	0,8	2,7
podwozia i części samochodowe	0,1	0,5	0,1	0,6	0,3	1,7
naczynia gospodarcze z surówki i aluminium	1,4	2,3	1,7	2,9	3,8	6,9
metale żelazne i wyroby z nich	2,2	1,0	3,2	1,7	6,8	3,4

J A P O N I A

Plan importu na III kwartał 1951 r.

Izba stabilizacji gospodarczej Japonii opublikowała dane o podziale na obszary walutowe wydatków importowych na III kwartał 1951 roku, zatwierdzone przez Radę Ministrów na sumę \$ 533 mln.

	Strefa dol.	Strefa szt.	Strefa rozrachunkowa
artykuły spożywcze	290	87	56
ruda żelazna	10	4	5

ropa naftowa	7	1	3
sól	3	2	1
sole potasowe	-	2	3
maszyny	8	3	7

Przewiduje się jednocześnie poważny import bawełny, przeważnie ze Stanów Zjednoczonych. W ten sposób ponad 60% całego funduszu importowego w III kwartale Japonia obowiązana jest wydatkować w krajach waluty dolarowej, co uzależnia ją jeszcze bardziej od Stanów Zjednoczonych.

K A N A D A

Handel zagraniczny w czerwcu 1951 roku

Biuro statystyczne opublikowało tymczasowe dane o handlu zagranicznym Kanady za czerwiec 1951 r., zgodnie z którymi eksport /bez reeksportu/ zmniejszył się /w mln. kan.dol./ do 312,5 w porównaniu z 323,4 w maju br., a import do 361,4, gdy w maju - 405,9. W czerwcu ubiegłego roku eksport kanadyjski wynosił 289,2 mln.kan.dol. a import 282,5 mln.kan.dol. Głównymi kontrahentami Kanady w czerwcu były /w mln.kan.dol./:

	<u>Import</u>	<u>Eksport</u>
Stany Zjednoczone	243.8	188,4
W.Brytania	39.9	51.3
Inne kraje Imperium Brytyjskiego	30.4	14,9

Trudności zbytu towarów

W dalszym ciągu trwają redukcje robotników i przedstawianie przedsiębiorstw na skrócony tydzień pracy w związku z trudnościami zbytu towarów i brakiem surowców.

Agencja Canadian Press donosi, że od 16.VII. zaprzestano produkcji samochodów w fabryce "General Motors of Canada" Ltd w Ottawie /prowincja Ontario/.

W początkach lipca zwolniono ponad 900 robotników w najrozmaitszych fabrykach, produkujących chłodziwa, maszyny do prania, radioodbiorniki itd.

Przewodniczący towarzystwa "Westinghouse" oświadczył, że trudności zbytu szczególnie mocno dały się odczuć już przed 2 miesiącami. W ostatnich czasach w magazynach powstały ogromne zapasy wyrobów gotowych.

W najbliższym okresie oczekuje się redukcji wielkiej liczby robotników w fabrykach towarzystwa "Canadian General Electric" w Toronto, Montrealu i Barii. Jak donosi

korespondent gazety "Canadian Tribune" z Montrealu, ze względu na brak zbytu przedstawiono na skrócone zmiany i trzydniowy tydzień pracy 10.000 robotników fabryk włókienniczych "Daominion Textile".

K O N G O B E L G I J S K I E

Amerykanie zagarniają w swoje ręce bogactwa kraju

Dziennik "L'Humanité" opublikował artykuł p.t. "Kongo Belgijskie staje się Kongiem Amerykańskim". W Brukseli stało się wiadomym - pisze gazeta - że jeden z członków rady zarządzającej belgijskiego towarzystwa akcyjnego "Société Générale" doniósł o wynikach niedawno odbytej podróży premiera Pholiena do U.S.A. Pholien jakoby zawarł w Waszyngtonie tajną umowę dotyczącą wykorzystania przez Amerykanów zapasów surowcowych Konga Belgijskiego. Umowa zawarta w ramach Paktu Atlantyckiego, przewiduje szerokie wykorzystanie naturalnych bogactw Konga w celach wojennych. Zgodnie z nią, dla wykonywania całkowitej kontroli nad wydobyciem i eksportem z Konga surowców strategicznych /kauczuk, mangan, chinina, kobalt, mika itd/ stworzona będzie amerykańska organizacja, posiadająca szerokie pełnomocnictwa.

Przed zawarciem umowy poseł amerykański w Brukseli, Murphy oraz przedstawiciel Administracji Planu Marshalla w Belgii, Moran, udali się do Konga, gdzie badali na miejscu działalność niektórych towarzystw amerykańskich w szczególności - "Towarzystwa Handlowego i Przemysłowego w Kongo", od którego zależne są liczne towarzystwa belgijskie, istniejące w Kongo, oraz "Narodowego Instytutu dla badań rolnictwa w Kongo".

K U B A

Zamiana dolara na walutę miejscową

Z dniem 30 czerwca r.1951 dolar przestał być walutą obiegową na Kubie. Prawną jednostką walutową staje się peso.

Kubański Bank Narodowy założony przed rokiem, posiada obecnie rezerwy dolarowe i złota na sumę \$ 500 mln.

Kurs kubańskiego peso zrównany został z dolarem U.S.A. Prezydent banku zapewnił, że nie będą wprowadzone ograniczenia wywozu pieniędzy zagranicę. Jednakże przekaży zagraniczne będą obłożone podatkiem eksportowym w wysokości 2%.

Zgodnie z ustawą, celem dostarczenia dolarów amerykańskich narodowemu funduszowi stabilizacyjnemu, przewi-

duje się nałożenie na eksporterów cukru obowiązku oddania 30% ogólnej sumy, uzyskanej ze sprzedaży cukru w amerykańskiej walucie - rządowi Kuby, który wymieni ją na kubańskie pesy.

MEKSYK

Utworzenie Biura Cen

Zgodnie z rozporządzeniem meksykańskiego Ministerstwa Gospodarki w Ministerstwie tym utworzono Biuro Cen. Do obowiązków tego Biura należy: przygotowywanie projektów zmiany istniejących cen maksymalnych, rozpatrywanie złożonych w Biurze wniosków odnośnie do zmiany cen, badanie zagadnień związanych z rozdziałem towarów deficytowych i proponowanie środków w celu usprawnienia rozdziału tych towarów, jak również wprowadzenie w życie postanowień, dotyczących tych zagadnień, zlecanie środków koniecznych dla ustalenia priorytetów w otrzymywaniu towarów deficytowych i prowadzenie kontroli nad ich wykorzystywaniem, badanie i zalecanie sposobów zwiększenia produkcji towarów pierwszej potrzeby i odpowiedniego ich rozdziału.

Narodowa Komisja Cen, utworzona zgodnie z rozporządzeniem Ministerstwa Gospodarki będzie istniała nadal w charakterze organu doradczego przy Ministerstwie Gospodarki.

PAKISTAN

Handel zagraniczny w maju 1951 r.

Jak donosi gazeta "Doon" eksport Pakistanu drogą morską wyniósł w maju r. 1951 - 168.2 mln. rupii pakistańskich w porównaniu z 146,6 mln. rupii pakistańskich w kwietniu, a import - 115,97 mln. rupii pakistańskich w porównaniu z 103.4 mln. rupii pakistańskich.

W ten sposób w okresie pierwszych dwóch miesięcy roku finansowego 1951/52 /kwiecień - maj/ eksport Pakistanu wynosił 314,8 mln. rupii pakistańskich, a import - 219,4 mln. rupii pakistańskich, w porównaniu z 240,8 mln. i 172,2 mln. rupii pakistańskich w analogicznych miesiącach roku finansowego 1950/51.

Wzrost wpływów monopolii amerykańskich.

Pismo "Doon" komunikuje, iż według wiadomości otrzymanych w Pakistanie z Waszyngtonu, Ministerstwo Handlu Stanów Zjednoczonych podpisało szereg kontraktów z amery-

kańskimi firmami na "udzielenie pomocy technicznej Pakistanowi i Indiom na zasadzie "4-go punktu programu Trumana".

Pomiędzy tymi firmami figurują "General Signal Company" i "Armour Research Foundation of Chicago".

Wzmocnienie stosunków handlowych z Japonią

Gazeta "Doon" donosi, że do Pakistanu przybyła japońska misja przemysłowa, złożona z 11 osób.

Japonia produkuje dla Pakistanu 119 samochodów-cystern dla przewozu produktów naftowych, oraz wagony kolejowe. Firmy japońskie zobowiązały się dostarczyć dla wykonania tych zamówień 1.300 ton stali po cenie o 15% niższej od ceny rynkowej.

S J A M

Handel zagraniczny w I kwartale 1951 r.

Eksport Sjamu w I kwartale 1951 r. wynosił /w mln. bat/ 858,9 w tym reeksport = 4,6, a import = 778,8. Eksport przewyższył import o 80,1 mln. bat.

W porównaniu z danymi za analogiczny okres r. 1950. podanymi w miesięcznym biuletynie statystycznym O.N.Z. w czerwcu 1951 r. wielkość eksportu i importu Sjamu zmniejszyła się w I kwartale rb. a dodatnie saldo bilansu handlowego spadło z 241,4 mln. bat. do 80,1 mln. bat. W I kwartale roku ubiegłego eksport Sjamu stanowił 934,5 a import 693,1 mln. bat.

Eksport poszczególnych artykułów w I kwartale 1950 i 1951 r. przedstawia się następująco /w mln. bat/:

	I k w a r t a ł	
	<u>1 9 5 0 r.</u>	<u>1 9 5 1 r.</u>
ryż	462,3	577,6
drzewo tekowe	30,3	34,5
inne drewna	8,2	4,4
cyna wytopiona	3,7	1,8
ruda cynowa	3,0	2,3
wolfram	1,3	9,2
kaczuk	9,6	40,5

Eksport kaczuku w pierwszych 3-ach miesiącach wynosił 30.000 ton, z których do Stanów Zjednoczonych wywieziono 25.600 ton. W kwietniu wywóz kaczuku do Stanów Zjednoczonych zwiększył się jeszcze bardziej. Z ogólnej ilości 11.500 ton kaczuku, wywiezionego do Sjamu w ciągu tego miesiąca, Stany Zjednoczone otrzymały 11.100 ton. -

SYRIA

Odmowa przyjęcia pomocy technicznej USA.

Premier Syrii oświadczył, że rząd syryjski odmówił przyjęcia propozycji Stanów Zjednoczonych, dotyczącej okazania "pomocy technicznej" w ramach 4 punktu t.zw. programu Trumana.

STANY ZJEDNOCZONE

Handel zagraniczny - narzędziem ekspansji monopolu amerykańskich.

Rozwój handlu zagranicznego Stanów Zjednoczonych w roli narzędzia ekspansji monopolu amerykańskich uchwycony został w niżej podanym zestawieniu: /w milionach dolarów/

	<u>Import:</u>	<u>Eksport:</u>	<u>Saldo:</u>
1936/38 przec.	2489	2967 +	478
1946	4942	10185 +	5243
1947	5756	15340 +	9584
1948	7124	12553 +	5529
1949	6622	12051 +	5429
1950	8842	10275 +	1433

Zniżka salda bilansu handlowego w r.1950 świadczy o zmienionej tendencji amerykańskiego handlu zagranicznego. Polega ona na dawaniu pierwszeństwa eksportowi kapitału przed eksportem towarów. Ruch cen w imporcie i eksporcie wskazuje na znaczną niewspółmierność /1936/38 = 100/:

	<u>Import:</u>	<u>Eksport:</u>
1949	224	185
1950	242	180

Wzrost wskaźnika cen importowych przypisywany jest wysokim cenom wełny, kauczuku, cyny, miedzi i innych metali. W statystyce wzrost cen nie jest i nie może być w pełni uchwycony, ponieważ statystyka zawsze się opóźnia za rozwojem cen. Tak np., gdy amerykańska statystyka podaje cenę kauczuku na 40 centów za funt, to w New Yorku zdarza się, że płać już za funt 68 centów.

Poniżej podajemy zestawienie głównych grup towarów importowanych przez Stany Zjednoczone w roku 1950 w porów-

naniu z wynikami roku 1949 /w milionach dolarów/:

	1 9 5 0:	1 9 4 9:
kawa niepalona	1,091	795
metale kolorowe	967	836
celuloza i papier	746	666
oleje mineralne	588	478
kazuczuk	459	240
węska surowa	427	222
cukier nierafinowany	380	372
tarcica	264	112
owoce i jarzyny	215	119
tłuszcze i oleje roślinne	190	156
ruda żelazna, żelazo i stal	174	103
produkty chemiczne i nawozy		
sztuczne	170	107
kakao i ziarno kakaowe	167	125
ryby	157	112
diamanty szlifowane i nie-		
szlifowane	139	87

Dane powyższe świadczą o przyśpieszeniu zbrojeń w Ameryce oraz tworzeniu wielkich rezerw surowcowych, co oczywiście odbija się na amerykańskich satelitach, a zwłaszcza Anglii, gdzie brak surowców powoduje przestoje w produkcji.

Główne grupy towarów eksportowanych /w mln. dol./

	1 9 5 0:	1 9 4 9:
maszyny	2.021	2.360
bawełna surowa	1.024	874
zboże i produkty zbożowe	834	1.457
chemikalia	711	749
samochody i części		
zamienne	703	739
materiały tekstylne	516	656
oleje mineralne	500	562
żelazo i stal	473	732
tytoń	298	309
węgiel	278	308

Również i ta tabela wyraźnie ujawnia, że Stany Zjednoczone w interesie zbrojeń ograniczają eksport tych towarów, które mają dla nich znaczenie strategiczne np. maszyn, żelaza i stali, zbóż i materiałów tekstylnych.

Zwiększenie dyskryminacji handlu z państwami obozu poko-
ju.

Truman zarządził l.VIII.51 wprowadzenie w życie artykułów 5 i 11 ustawy o zawieraniu umów handlowych na

zasadzie wzajemności. Zarządzenie to ma na celu dalszą dyskryminację handlu z państwami obozu pokoju.

Zgodnie z art.5 i 11 wspomnianej ustawy prezydent ma prawo wg własnego uznania znieść przewidziane umowami handlowymi ulgi i zniżki celne, dotyczące towarów importowanych, oraz zakazać importu różnych towarów do USA.

Wskaźnik produkcji przemysłowej w czerwcu 1951 r.

Według doniesienia "Federal Reserve Bank" wskaźnik produkcji przemysłowej w Stanach Zjednoczonych w czerwcu w porównaniu z majem br. przedstawiał się następująco /1935.-1939 = 100/:

M a j C z e r w i e c

ogólny wskaźnik produkcji przemysłowej	223	223
<u>Przemysł przetwórczy</u>		
towary długotrwałego użytkowania	277	277
towary krótkotrwałego użytkowania	197	197
surówka i stal	263	261
sprzęt przem.i maszyny	336	336
sprzęt transportowy	310	316
metale nieżelazne i wyroby z nich	206	206
materiały drzewne i wyroby z nich	168	164
wyroby z kamienia, gliny i szkła	241	241
tkaniny i wyroby włókiennicze	190	188
skóra i wyroby skórzane	97	...
artykuły spożywcze	158	164
wyroby tytoniowe	172	...
papier i wyroby papiernicze	212	206
produkty przemysłu poligraficznego	179	170
produkty ropy naftowej i destylacji węgla	265	273
chemikalia	298	301
wyroby gumowe	247	250
<u>Przemysł górniczy</u>		
węgiel i ropa naftowa	1168	170
rudy /w zależności od zawartości metalu/	167	173

Ogólny wskaźnik produkcji przemysłowej Stanów Zjednoczonych w czerwcu równał się 222 w stosunku do 223 w maju b.r. Przypuszcza się, że w lipcu wskaźnik ten obniży się do 215.

Spekulanci amerykańscy wzbogacają się na wojnie koreańskiej

"Chicago Daily News" opublikował artykuł swego waszyngtońskiego korespondenta Edvina Lahy zatytułowany "Jak spekulanci wzbogacają się na wojnie". Lahy podkreśla, że na początku wojny w Korei spekulanci osiągnęli nieprawdopodobne zyski dzięki machinacjom na giełdzie towarowej.

W okresie pierwszych 6 miesięcy wojny koreańskiej spekulanci zarobili na soji około \$ 36,5 mln. bawełnie - \$ 14 mln., pszenicy - około \$ 11 mln. i kukurydzy - około \$ 13 mln.

Lahy donosi, że cyfry te oparte są na danych ministerstwa rolnictwa o transakcjach na giełdzie towarowej. Spekulantom udało się również osiągnąć takie same fantastyczne zyski z analogicznych spekulacji kauczukiem, wełną, cyną, ryżem, cukrem, żytem, owsem i innymi towarami. Te zyski wyjaśniają walkę Kongresu i Senatu przeciw próbom rządu wprowadzenia kontroli cen.

U M O W Y HANDLOWE i PŁATNICZE

A U S T R I A - B E L G I A - L U K S E M B U R G

Unia Gospodarcza Belgijsko- Luksemburska zawarła w dniu 29.V.b.r. umowę handlową z Austrią z ważnością na jeden rok od daty podpisania. Umowa ta obejmuje listy i kontyngenty towarów przeznaczonych do obustronnego importu i eksportu.

Odbiega ona swą treścią od poprzedniej. Istotną zmianą jest wyliczenie w umowie towarów, nieobjętych obustronnymi listami liberalizacyjnymi. Ustalone kontyngenty towarów, znajdujących się na listach liberalizacyjnych są, praktycznie biorąc, wskazaniemi minimalnymi.

Umowa przewiduje możliwość wprowadzenia zmian w tekście w wypadku gdyby rządy:belgijski, luksemburski i holenderski postanowiły zastosować wspólną politykę handlu zagranicznego. Chociaż umowa zawarta jest na okres jednego roku, to jednak pozostanie ona w mocy po upływie tego terminu na czas nieokreślony, o ile nie będzie wypowiedziana na trzy miesiące naprzód przez jedną ze stron.

Warunki płatności za dostarczone towary określa bliżej jednocześnie zawarta specjalna umowa płatnicza.

Eksport Unii Belgijsko-Luksemburskiej do Austrii będzie się składał głównie z następujących towarów:ziemniaki, sadzeniaki, kawa, nasiona roślin pastewnych, cykorie, ziarna palmowe, jadalne tłuszcze zwierzęce i roślinne, artykuły spożywcze, cukier, ziarna kakaowe, smoła przemysłowa, barwniki, artykuły fotograficzne i kinematograficzne, nawozy sztuczne, skóry, kauczuk, papier, sierść, wełna, len, juta, wyroby włókiennicze, szklane,ceramiczne, żelazne i stalowe, metale nieżelazne,cynk przerobiony, maszyny i urządzenia przemysłowe, motocykle itd.

Eksport austriacki do Unii Belgijsko-Luksemburskiej będzie się składał przeważnie z poniższych towarów: magnezyt, cegła ogniotrwała, farby do metali, drzewo, celuloza, papier, tkaniny bawełniane, kapelusze, wyroby szklane, biżuteria, surówka i stal, narzędzia rolnicze, łożyska kulkowe, maszyny elektryczne, części samochodowe itd.

A U S T R I A - N O R W E G I A

Układ handlowy między Norwegią a Austrią został podpisany 9 kwietnia b.r. z ważnością do 31 grudnia 1951r.

Na mocy tego układu norweski eksport do Austrii obejmuje ryby, produkty rybne, ferrostopy, maszyny, wyroby żelazne i stalowe, zimowy sprzęt sportowy, skórki futerkowe, haczyki do wędek, gazy szlachetne, wyroby garbarskie i włókiennicze, węże parciane, margaryna, zaprawy wapienne kwasoodporne.

Austriacki eksport do Norwegii zawiera okraglaki z drzew liściastych, forniry dębowe, surowce konopne, przędzę i nici z konopi, bawełnę, sztuczne włókna, wełnę, wyroby ze sztucznego jedwabiu, wyroby szklane, cegły ogniotrwałe, różne maszyny i aparaty, wyposażenia samochodowe, aluminium arkuszowe, surówka bawełniana, instrumenty chirurgiczne i optyczne, konfekcja, tkaniny z juty, łożyska kulkowe, artykuły i wyroby skórzane, kapelusze i kapliny, maszyny do transportu drzewa itd.

BELGIA-LUKSEMBURG - FRANCJA

Zawarta została umowa handlowa pomiędzy Francją a Belgią-Luksemburgiem z ważnością od 1 lipca r.1951 do 30 czerwca r.1952.

Francuskie placówki konsularne będą wydawały licencje na import towarów z Kongo do wysokości sumy lub ilości poniżej podanych:

kawa: 1.500 ton i stosownie do zapotrzebowania

kauczuk: 3.000 ton

kość słoniowa: 20.000.000 fb

ziarna rycynusowe: 10.000.000 fb

ziarna sezamowe: 12.000.000 fb

kakao: 200 ton

oleje roślinne:

palmowy: 2.000 ton i stosownie do zapotrzebowania, arachisowy: 2.000 ton, do zrealizowania przed 31. III. 1951 r., palmowy rafinowany - 500 ton.

Dla terytoriów zamorskich kontyngenty zostały przewidziane następująco:

piwo i antalki z Kongo: 35.000.000 fb

różne napoje z Kongo: 5.000.000 fb

węglowodory: 35.000.000 fb

Obroty graniczne Francuskiej Afryki Równikowej z Belgijskim Kongo: /prąd elektryczny, różne artykuły, towary włókiennicze, produkty farmaceutyczne, tytoń, zboże, produkty żywnościowe, oliwy jadalne destylowane, wyposażenia stoczni, margaryna, mydło w kawałkach i kwas oleinowy, mydła, obuwie, artykuły etermitowe i inne/ - 100.000.000 fb.

BELGIA-LUKSEMBURG - SZWECJA

Dnia 20.IV.b.r. został w Brukseli podpisany piąty protokół dodatkowy do umowy handlowej zawartej w dniu 2.2.1948r.

między Szwecją, a Unią Gospodarczą Belgo-Luksemburską.

Protokół ten, zastępujący i rozszerzający poprzedni układ posiada ważność do dnia 30.IX.1951 r. i określa pulę towarową na okres 1 roku od 1.X.1950 do 30.IX.1951r.

Szwedzkie kontyngenty importowe dla Unii Gospodarczej Belgijsko-Luksemburskiej obejmują świeże ryby, produkty chemiczne, drzewo w kłocach, papier, wyroby z żelaza i stali, maszyny oraz części motocyklowe.

Eksport Unii Gospodarczej Belgijsko-Luksemburskiej do Szwecji przewiduje wywóz artykułów żywnościowych i olejów jadalnych, wyrobów garncarskich, chemikaliów, skór, wyrobów włókienniczych, półfabrykatów z żelaza i stali, metali nieżelaznych, węgla i filmów.

D A N I A - G W A T E M A L A

Układ handlowy między Gwatemalą a Danią, podpisany w marcu 1948 r., został ratyfikowany w Meksyku i wszedł w życie 1.VII.1951 r.

Oba kraje przyznały sobie wzajemnie klauzulę największego uprzywilejowania. Układ wygasa po trzysięcym wypowiedzeniu, którejkolwiek ze stron.

D A N I A - H I S Z P A N I A

W dniu 3 lipca 1951 r. został podpisany w Madrycie układ handlowy między Danią a Hiszpanią, regulujący wymianę towarową na okres 12 miesięcy, począwszy od 1.VII.1951r.

Eksport Danii do Hiszpanii obejmuje ryby, sadze- niaki ziemniaczane, kazeinę, cement, maszyny, produkty farmaceutyczne, łącznie z insuliną, urządzenia chłodnicze, motory "Diesla", maszyny elektryczne.

Eksport Hiszpanii do Danii obejmuje owoce cytrusowe, suszone owoce, migdały, skóry, żywicę, piryty, korek i wyroby korkowe, sherry i wina.

G R E C J A - N O R W E G I A

W Atenach podpisano 2 protokoły, przedłużające istniejące między Grecją a Norwegią umowy handlowe i płatnicze i ustalające nowe listy towarów, które będą dopuszczone do wymiany między tymi krajami w ciągu 1951 r.

Umowa płatnicza została również przedłużona i zmieniona celem dostosowania jej do wymagań Europejskiej Unii Płatniczej.

Umowa handlowa ma obowiązywać co najmniej do 31.XII.1951 r., podczas gdy umowa płatnicza może być wypowiedziana z terminem trzymiesięcznym, jednakże nie przed 30.I.1952 r.

Głównymi artykułami wywozowymi z Grecji do Norwegii będą liście tytoniu, bauksyt, suszone owoce i kalamonia, natomiast Norwegia będzie eksportowała do Grecji ryby i przetwory rybne, tłuszcze techniczne i nawozy azotowe.

JUGOSŁAWIA - NORWEGIA

31.V.b.r. został w Oslo podpisany układ, przedłużający do dnia 30.IV.1952 r. umowę handlową, zawartą w 1946 r. między Norwegią i Jugosławią. Układem tym zobowiązała się Norwegia dostarczać Jugosławii w okresie od 1.V.1951 r. do 30.IV.1952 r. ryby i przetwory rybne, surowce dla przemysłu włókienniczego i garbarskiego, różne chemikalia, papier i wyroby papierowe, maszyny oraz motory dla łodzi rybackich. Jugosławia natomiast dostarczy Norwegii drzewo, bauksyt oraz różne artykuły chemiczne.

NIEMCY ZACHODNIE - JAPONIA

Japońskie Ministerstwo Spraw Zagranicznych podało do wiadomości, że pomiędzy Niemcami Zachodnimi a Japonią podpisana została umowa handlowa, przewidująca wymianę towarową w wysokości \$ 60.000.000.

Umowa reguluje wymianę towarową i płatności między obu krajami na czas nieograniczony. W pierwszym roku, od 1.VII.1951 do 30.VI.1952 r., wzajemna wymiana towarowa ma się wyrażać sumą \$ 30 mln. dla każdej ze stron. Odpowiada to zwiększeniu obrotów handlowych o blisko 150%. Rokowania w sprawie umowy odbywały się pod przewodnictwem amerykańskim.

NIEMCY ZACHODNIE - WĘGRY

W dniu 29.V.1951 r. podpisany został dodatkowy protokół do umowy handlowej, zawartej pomiędzy Niemcami Zachodnimi a Węgrami.

Zmianie uległ artykuł 7 pierwotnej umowy w tym sensie, że każdoroczny okres trwania umowy pokrywa się z rokiem kalendarzowym.

Na rok, który kończy się 31.XII.1951 r., przewidywana jest wymiana towarów o ogólnej wartości \$ 66 mln.

Z eksportu węgierskiego do Niemiec Zachodnich w wysokości \$ 33 mln.-na produkty rolne przypada \$ 28 mln. w tym również zwierzęta, drób, ryby, mięso itp. /\$ 11 1/2 mln/

oraz zboże, olej, cukier i wino /\$ 16 1/2 mln/.

Dostawy niemieckie obejmują: maszyny z wyjątkiem elektrycznych /\$ 12 mln./, wyroby z żelaza i stali /\$ 4.4 mln./, chemikalia /\$ 4,4 mln./, aparaty i sprzęt elektryczny /\$ 3.2 mln./

NIEMIECKA REPUBLIKA DEMOKRATYCZNA - RUMUNIA

W dniu 27.VII.1951 r. podpisana została w Berlinie umowa, dotycząca dodatkowej wymiany towarowej pomiędzy Rumuńską Republiką Ludową a Niemiecką Republiką Demokratyczną.

Dodatkowa umowa posiada szczególne znaczenie, ponieważ charakteryzuje ona sytuację zarówno w Rumuńskiej Republice Ludowej i Niemieckiej Republice Demokratycznej, jak również we wszystkich państwach obozu pokoju.

W Rumunii i w Niemczech Demokratycznych zostały wykonane z nadwyżką półroczne plany produkcyjne i wskutek tego podwyższyła się znacznie stopa życiowa ludności. Wzrost produkcji i wyższa stopa życiowa umożliwiły wykonanie przed terminem tegorocznej umowy, przewidującej wybitnie powiększone w porównaniu do roku ubiegłego, obroty.

Nowa umowa dodatkowa przyczyni się do dalszej stabilizacji gospodarczej Niemieckiej Republiki Demokratycznej i Rumuńskiej Republiki Ludowej i do przyspieszenia odbudowy.

Rumuńska Republika Ludowa dostarczy ważnych surowców i chemikalii dla przemysłu, artykuły rolne i spożywcze, Niemiecka Republika Demokratyczna wyśle natomiast wyroby przemysłowe.

REGLAMENTACJA OBROTÓW HANDLOWYCH

ARGENTYNA

Przyznawanie dewiz

Argentyński Bank Centralny, okólnikiem C.1473 z dnia 24.VII.1951 podał do wiadomości, że przyjmuje podania o przydział dewiz na import, - niezależnie od kraju pochodzenia, - surowców, motorów i innych materiałów do produkcji maszyn rolniczych i części zapasowych do tychże maszyn.

Podania o przydział dewiz winny być złożone na specjalnym formularzu, w trzech egzemplarzach, do dnia 14.VIII.1951, przy czym fabrykanci maszyn rolniczych nie wpisani do Rejestru Dewizowego Państwowej Dyrekcji Celnej muszą dokonać importu za pośrednictwem importerów wpisanych do wspomnianego rejestru.

Bank Centralny Republiki Argentyńskiej okólnikiem C.1480 z 2.VIII.1951 r. podał do wiadomości, że można składać wnioski dewizowe na karbid, jakiegokolwiek pochodzenia /poz.75.4409.00/. Do wniosków należy dołączyć zaświadczenie wydane przez argentyńskie Ministerstwo Gospodarki, stwierdzające potrzebę importowania tego artykułu.

BRAZYLIA

Kontrola zadeklarowanej jakości

Okólnikiem Nr.237 z 20.VI.51r. Bank Brazylii polecił konsulatom brazylijskim zwiększyć kontrolę zadeklarowanej wartości w obcej walucie w czasie legalizacji dokumentów załadowczych.

Przedłużenie czasu ważności pozwoleń importowych

Biuro eksportu i importu Banku Brazylii postanowiło stosować bardzo liberalną politykę odnośnie do pozwoleń importowych i wskutek tego pozwolenia importowe dla towarów podstawowych są ważne w ciągu 9 miesięcy, a dla pozostałych towarów - 6 miesięcy. Poza tym, w wypadkach uzasadnionych, gdzie towar nie może być dostarczony w ciągu 9 miesięcy, przyznano możliwość kilkakrotnego przedłużania pozwolenia na przeciąg każdorazowo do 4 miesięcy.

Wstrzymanie wydawania licencji importowych
na przędzę wełnianą

Ze względu na wzrost produkcji krajowej Biuro eksportu i importu przy Banku Brazylii zawiesiło z dnia 10 lipca 1951 na przeciąg trzech miesięcy wydawanie pozwoleń na import przędzy wełnianej.

F R A N C J A

Zmiany w listach towarów podlegających licencjonowaniu

We Francji wprowadzone zostały zmiany na liście towarów, których eksport podlega zakazowi. Do listy towarów podlegających licencjonowaniu dodano: bauksyt, różne wyroby z cynku, miedzi, lekkich metali, ołowiu, niklu itd.

Z listy tej skreślono przędzę wełnianą czystą albo mieszaną, gremplowaną - niedostosowaną do sprzedaży detalicznej.

Z listy towarów, dla których licencje wydawane są przez Generalną Dyрекcję Urzędu Dewizowego bez uprzedniego zasięgnięcia opinii ministerstwa technicznego, skreślono wełny prane, czesankowe i odpowiadające im przędze wełniane.

H I S Z P A N I A

Specjalny kurs dewiz

Rząd hiszpański podał do wiadomości specjalny kurs peseta obowiązujący przy eksporcie sklejki. Kurs ten wynosi 76.650 peseta za 1 £ i wszedł w życie od 29.VII.51r.

I R A N

Akredytywa

Banki perskie nie mają prawa otwierania akredytyw, które wymagają potwierdzenia umówionego banku zagranicą.

I R L A N D I A

Zakaz importu świeżych pomidorów

Ministerstwo Rolnictwa poinformowało importerów i agentów o wprowadzeniu zakazu importu świeżych pomidorów w okresie od 1.VIII. do 30.IX.51, chyba że import dokonywany

jest za specjalnym zezwoleniem, wydanym przez ministra i po wypełnieniu warunków podanych w tym zezwoleniu.

NOVA ZELANDIA

Przedłużenie licencji importowych

Departament Celny podał do wiadomości, że okres ważności licencji importowych na rok 1951 został przedłużony do 30.VI.1952 r.

Dalsza liberalizacja

Od dnia 5.VII.1951 r. nie są wymagane pozwolenia na import następujących artykułów: kwasu siarkowego i solnego, bieli cynkowej, różnego rodzaju lamówek i obramowań oraz sznurków wełnianych, bawełnianych oraz z jedwabiu naturalnego i sztucznego, ogień szamotowych i innych, płyt do gramofonów i fonografów, pomp motorowych do podlewania w rolnictwie, rowerów, jelit naturalnych i sztucznych do wyrobu wędlin.

Minister przemysłu i handlu ogłosił 2.VIII.51r., że blisko 4/5 importu Nowej Zelandii z krajów o miękkiej walucie jest zwolnione od kontroli. W roku 1952 tylko 351 pozycji będzie poddanych kontroli w porównaniu z 672 pozycjami w roku 1951.

PAKISTAN

Nowy system importowy na II półrocze 1951 r.

Ogłoszona została nowa lista Nr.XIII Open General Licence, która ma obowiązywać w II półroczu 1951 r. Zastrzeżono, że z ogólnej licencji korzystają tylko tkaniny zawierające 90% bawełny, których wartość cif nie przekracza 1 rupii 8 anna od yarda. Do listy zostały włączone następujące towary: biały cement portlandzki, sago i tapioka, mąka z sago i tapioki, opony i dętki /z wyjątkiem rowerowych/. sygnały alarmowe dla statków i samolotów, stearyna i wosk w różnych gatunkach, nie wymienione pod innymi pozycjami, haki oraz opakowania z celofanu i wiskozy.

Pozwolenia importowe będą wydawane oddzielnie dla każdej z poszczególnych grup odbiorców:

- 1/ dla strefy dolarowej,
- 2/ dla wszystkich krajów z wyjątkiem strefy dolarowej i Japonii,
- 3/ dla państw, które mają umowę handlową z Pakistanem.

Pozwolenia importowe wydane dla strefy dolarowej ważne są w stosunku do wszystkich państw z wyjątkiem Japonii, a wydane dla któregośkolwiek z państw z grupy II - ważne są i w stosunku do państw, z którymi Pakistan posiada umowę handlową. Pozwolenie wydane w ramach grupy III ważne jest tylko dla ściśle określonego państwa.

T U N I S

Ograniczenia eksportowe

Zgodnie z pismem okólnym do eksporterów licencjom eksportowym poddane zostały: skóry baranie i koźle, wełna luzem, wełna gremplowana i czesankowa oraz sierść kozia.

U R U G W A J

Zniesienie uprzednich pozwoleń na import żywca

Na podstawie dekretu z dnia 3.VII.51r. import żywca w celach hodowlanych może być dokonywany bez uprzedniego pozwolenia importowego. Między innymi wymienione są barany, woły, wieprze i drób posiadający świadectwa rodowe.

U. S. A.

Zakaz importu

Z dniem 1 lipca wprowadzono ustawę, zabraniającą import następujących artykułów: tłuszczów i olejów, produktów mlecznych i ryżu.

C Ł A

ARGENTYNA

Zwolnienie od opłat celnych materiałów budowlanych, surowców i maszyn

Na podstawie zarządzenia ministrów skarbu, przemysłu i handlu i gospodarki krajowej Nr.764/51 uważa się za zwolnione od opłat celnych i dodatkowych opłat importowych następujące materiały budowlane, surowce i maszyny, artykuły i akcesoria sanitarne /przybory z fajansu do pokoi kąpielowych, artykuły z brązu jak krany, wanny emaliowane z żelaza lanego, bidety, zbiorniki z żelaza i z fajansu do ubikacji, umywalnie, miski i zlewy z gliny, emaliowane lub nieemaliowane/, kafle/poz.2763/2766 i 2760/2761/, rury z fibrocementu, z żelaza lanego do 6" z żelaza galwanizowanego od 0.5" do 1" i z ołowiu, blachy i płyty /blacha z aluminium falista, ze stali, z fibrocementu i z żelaza galwanizowanego falista lub gładka, płyty z tektury prasowanej twarde lub porowate i płyty z cementu i z celulozy/, okucia jak zawiasy, zamki, zamknięcia hermetyczne, klamki, zasuwki, drzwi wewnętrzne z drzewa, różne maszyny budowlane /poz.1799/1802, 1203/1799/1802/, materiały elektryczne jak kable opancerzone do 5 mm średnicy, taśmy izolacyjne, liczniki elektryczne do 10 amp., kotły i kaloryfery do ogrzewania centralnego, dachówki, wapno hydrauliczne, kamieniołomy, cement miękki, pustaki ceglane do stropów i żwir.

Towary wyżej wymienione podlegają ogólnemu pozwoleniu przywozu i przy odprawie celnej nie są pobierane żadne opłaty celne.

COSTA - RICA

Zniesienie opłaty dodatkowej

Rząd zniósł 10% dodatek dewizowy nałożony przy imporcie towarów pierwszej kategorii. Jest to uważane za pierwszy krok w kierunku zmiany całego systemu kontroli eksportu i importu w Costa Rica. Dodatek ten, przy innych kategoriach towaru będzie pobierany do 30.IX. to znaczy do czasu spodziewanego wejścia w życie nowego systemu. Towar załadowany po 1.VIII. może być oclony po 30.IX. już w/g nowej taryfy, to znaczy bez dodatkowej opłaty. Nowy system

ma umożliwić eksporterom w Costa Rica uzyskanie i wolne zużytkowanie pewnego procentu dewiz zagranicznych pochodzących z ich transakcji eksportowych

DOMINIKAŃSKA REPUBLIKA

Zmiana ceł

Dekretem Nr 7423 władze dominikańskie wprowadziły ulgi taryfowe przyznane przez Republikę Dominikańską różnym państwom członkom GATT w czasie konferencji w Torquay. Ulgi te obowiązują od 6.VI.1951 r.

EGIPT

Cło na żyłetki

Dekretem z dnia 16.VI.51 została podniesiona stawka celna na importowane żyłetki /poz.744/A//1//a// z 0.800 funtów egipskich na 2.400 funtów egipskich od 1000 szt.

Dodatkowe cło importowe

Przy imporcie do Egiptu pobierane są następujące dodatkowe opłaty: portowe i miejskie. Opłata portowa przy imporcie wszystkich towarów z wyjątkiem tytoniu wynosi 10% opłaty celnej i obliczana jest nie od podstawowego cła, ale od cła ogólnego łącznie z dodatkowymi opłatami celnymi ad valorem. Dla tytoniu wynosi ona 3 mms /= 0.003 funtów egipskich/ od 1 kg.

Opłatv miejskie pobierane dotychczas w Kairze przy wyładowywaniu są obecnie pobierane i w innych miastach. W Aleksandrii opłata ta wynosi 1,5% całej opłaty celnej.

FINLANDIA

Zmiana ceł

W celu wprowadzenia ulg celnych przyznanych różnym państwom w czasie rozmów w Torquay, rząd fiński poczynił szereg zmian w taryfie, które wchodzi w życie z dniem 4.VIII.1951 r.

GUATEMALA

Zwyżka opłaty eksportowej na kawę

Kongres w Guatemali zatwierdził zwyżkę opłaty eksportowej na kawę z \$ 6 na 8 od 100 lbs.

M E K S Y K

Obniżka opłat eksportowych

Rząd meksykański obniżył opłatę eksportową od kilku ważnych produktów krajowych, a mianowicie: ryb i niektórych skorupiaków, kakao, fasoli, tytoniu, wanilii, cytryn, wyrobów włókienniczych i wyrobów ze srebra. Obniżka wynosi od 50 do 83%.

N O R W E G I A

Zniżka ceł

W związku ze zniżkami celnymi przyznanymi przez Norwegię w Torquay różnym państwom należącym do GATT, wprowadzono szereg zmian w taryfie, które obowiązują od 2.VIII. 1951 r.

Cło eksportowe

Od 1.VIII.1951 r. wprowadzono w Norwegii cło eksportowe na następujące towary: 150 koron za tonę czystej siarki, 300 koron - za tonę pirytów, 300 koron za tonę miedzi i 300 koron od tony przy rudach zawierających miedź łącznie z pirytem.

N O W A Z E L A N D I A

Zawieszenie cła na cement

Z dniem 6.VII. zostało zniesiono cło na cement. Rozporządzenie to obowiązuje do 31 grudnia 1951 r.

S T A N Y Z J E D N O C Z O N E A.P.

Zniesienie koncesji celnej

Prezydent Truman zniósł w formie rozporządzenia wszystkie przywileje celne, których Stany Zjednoczone udzieliły w okresie ostatnich 20 lat krajom Obozu Pokoju.

Dotyczy to: Albanii, Chin Ludowych, Niemieckiej Republiki Demokratycznej, demokratycznego sektora Berlina, wyzwolonych obszarów Wietnamu, Płn. Korei, Mongolskiej Republiki Ludowej, Rumunii, Związku Radzieckiego i jako specjalny wypadek - Czechosłowacji.

Departament Stanu ogłosił już 6.VII. swój zamiar wypowiedzenia umowy handlowej ze Związkiem Radzieckim po

upływie przewidzianego terminu t.j. od 2 grudnia 1951 r. oraz uchYLENIA klauzuli największego uprzywilejowania, która przysługiwała krajom Obozu Pokoju.

Zgodnie z rozporządzeniem Prezydenta od 31.VIII. będą podniesione cła na towary sprowadzane z wymienionych krajów, do poziomu jaki obowiązywał w r.1930 przed generalną wzajemną redukcją ceł. Amerykańsko - rumuńska umowa celna wymówiona została w dniu 27 czerwca, tak że koncesje celne, z których ten kraj korzystał - wygasły.

Zawieszenie cła importowego na ołów

Ustawa o zawieszeniu cła importowego na ołów do 31 marca 1953 r. została przyjęta przez Izbę Reprezentantów. Ustawa ta upoważnia Prezydenta do przywrócenia cła z chwilą, gdy przeciętna cena ołowiu w ciągu któregośkolwiek bądź miesiąca spadnie poniżej 16 7/8 centów za 1 lb dostawa New York.

Ustawa ta ma na celu wyrównanie istniejących od 1948 r. braków ołowiu przez zwiększony import.

Akcyza importowa na miedź

Na podstawie decyzji Ministerstwa Skarbu /T.D. 52740/ opublikowanej 7.VI.1951 r. została zawieszona opłata akcyzowa przy imporcie miedzi i artykułów zawierających miedź, wprowadzona z dniem 1 kwietnia 51 r. Zawieszenie tej opłaty nie stosuje się do siarczanu miedzi i do związków o przeważającym składzie miedzi, sklasyfikowanych pod pozycją 1657 taryfy.

T U R O J A

Cła na tkaniny

Ze względu na istnienie różnych stawek celnych na tkaniny, dla uniknięcia pomyłek należy w fakturach precyzować ściśle rodzaj i skład przesyłanych towarów. Za tkaniny wełniane, bawełniane i lniane mogą być uważane tkaniny, zawierające najwyżej 10% jedwabiu i włókna sztucznego; w takim wypadku cło na te tkaniny jest wyższe o 15%; o ile zawierają więcej niż 10% jedwabiu lub włókna sztucznego uważa się je za tkaniny jedwabne, mieszane, w stosunku do których w niektórych wypadkach stosuje się cła prohibicyjne.

W Ł O C H Y

Odnowienie taryfy prowizorycznej

Dekretem z 30.VI.1951 r. opublikowanym w dzienniku urzędowym z 11.VII.51r. rząd włoski przedłużył do 31 grudnia 51r. stosowanie tymczasowych przepisów odnośnie do obniżki celi, wprowadzając jednocześnie pewne zmiany w wysokości stawek na niektóre artykuły.

Z A Ł A C Z N I K I

Na zasadach wzajemnych korzyści

W maju b.r. podczas międzynarodowej wystawy przemysłu włókienniczego w Lille wygłosił mowę znany ekonomista, członek francuskiej Akademii Andre Siegfried.

"Powinniśmy - powiedział Siegfried - zdecydowanie wysunąć pewne określone warunki, jako zadanie ludzkości. Pierwszy z nich polega na podtrzymywaniu handlu międzynarodowego. Samowystarczalność można wprowadzić tylko kosztem zubożenia...

- Naród, który chce postępować naprzód, powinien to realizować drogą wymiany międzynarodowej. Jest to warunkiem postępu ludzkości i wiek XIX zrozumiał to lepiej od naszego..."

Rzeczywiście, rozwój całego szeregu krajów wielkich i małych był uwarunkowany ich rozległymi stosunkami handlowymi.

Przypomnijmy sobie, że Anglia doszła w ostatnim ćwierćwieczu XIX stulecia do niespotykanego rozkwitu gospodarczego, prowadząc handel ze wszystkimi częściami świata. Jej obroty zagraniczne w roku 1875 przewyższały niemal dziesięciokrotnie obroty osiągnięte na początku wieku. Takie gałęzie gospodarki angielskiej, jak przemysł włókienniczy, budowa maszyn, budowa okrętów i inne, zawdzięczały swój wspaniały rozwój właśnie handlowi zagranicznemu. Stany Zjednoczone, prowadzące od chwili swego powstania politykę protekcyjizmu, nie uchylały się od stosunków handlowych z zagranicą. Szybkiemu wzrostowi przemysłu amerykańskiego towarzyszył rozwój handlu zagranicznego, którego obroty powiększyły się z 80-90 mln dolarów, w pierwszych latach XIX wieku, do niemal 2,3 mld dolarów w r.1900.

Mała Belgia, która rozpoczęła swoje samodzielne istnienie państwowe w r.1830, już na początku XX wieku stała się jednym z najbardziej rozwiniętych krajów przemysłowych świata, do czego przyczynił się w bardzo dużym stopniu handel zagraniczny.

Możnaby podać więcej takich przykładów. Globalne obroty światowego handlu zagranicznego w r.1913 wynosiły 64,6 mld ówczesnych dolarów, co przedstawiało sumę 5,5 razy większą niż wartość obrotów w r.1860.

Inny obraz przedstawia handel międzynarodowy po pierwszej a w szczególności zaś po drugiej wojnie światowej. Zamiast rozwoju nastąpił zastój, a nawet cofnięcie się. Wystarczy wspomnieć, że obroty handlu zagranicznego w r.1938 w porównaniu z r.1913, czyli po 25 latach, wzrosły tylko o

12% chociaż ludność globu ziemskiego powiększyła się o 22%.

Według danych ONZ w roku 1948 cały międzynarodowy handel zagraniczny w porównaniu do r.1938 wzrósł o nieco ponad 5%, przy przyroście ludności o 10%. W roku 1950 i 1951 sytuacja ta pogorszyła się jeszcze bardziej. W przeliczeniu na głowę jednego mieszkańca obroty handlu zagranicznego większości krajów w cenach stałych są obecnie mniejsze niż były na początku XX wieku. Odnosi się to szczególnie do towarów spożywczych, co powoduje dla szerokich warstw konsumentów wielu krajów, importujących takie towary jak: zboże, mięso, tłuszcze, cukier, kakao, wyroby włókiennicze, skórzanę itd. dotkliwe braki. Z tego to powodu ograniczono obecnie konsumpcję niektórych rodzajów artykułów spożywczych i wprowadzono system kartkowy w Anglii, której ludność zajmowała przed wojną, jedno z pierwszych miejsc w świecie pod względem wielkości spożycia. Konsumpcja tłuszczów na jednego mieszkańca spadła niemal o 15%, mięsa o 30%, cukru o 18% /dane z "Economic Survey of Europe in 1949", ONZ Geneva, 1950/.

Również i w tych krajach Europy Zachodniej, w których zniesiono system kartkowy odżywianie szerokich mas ludności wcale się nie polepszyło. Świat zachodni nie zbliżył się do celów głoszonych przez prezydenta Roosevelta w r.1943 w jego orędziu do tworzącej się wtedy Organizacji Narodów Zjednoczonych dla Spraw Żywności i Rolnictwa. Prezydent oświadczył wówczas:

" Każdy kraj pojedynczo i wszystkie kraje wspólnie powinny przedsięwziąć niezbędne kroki, zmierzające do rozwoju produkcji i żywności, tak aby zaspokojone zostały najkonieczniejsze potrzeby aprowizacyjne ludności całego świata. Wszystkie kraje powinny zapewnić, że nic, ani w dziedzinie handlu międzynarodowego, ani w dziedzinie transportu, ani w dziedzinie wewnętrznego rozdziału, nie przeszkodzi w żadnym kraju, lub żadnej grupie obywateli, w otrzymaniu artykułów żywnościowych, niezbędnych dla ich zdrowia. Społeczeństwo powinno w pełni wywiązać się ze swego obowiązku zabezpieczenia wszystkim swoim członkom minimalnego poziomu niezbędnego odżywiania".

Rozwijając myśl Roosevelta, zrozumiałym się staje, że takie samo minimum powinno być zapewnione zaopatrywaniu mieszkańców całego świata w odzież, obuwie i inne towary użytkowe, jak również w surowce dla pokojowych gałęzi przemysłu. Można tylko ubolewać, że idea Roosevelta nie została wprowadzona w życie.

Wojny światowe i kryzysy ekonomiczne, przeżywane przez ludzkość na przestrzeni czterech ostatnich dziesięcioleci lat są oczywiście przyczyną zakłócenia handlu międzynarodowego. Lecz zgubne oddziaływanie tych żywiołowych wstrząsów jest zwiększane przez ultraprotekcjonizm i politykę samowystarczalności, politykę ograniczeń, dyskryminacji i zakazów w dziedzinie handlu zagranicznego. Po drugiej wojnie światowej dyskryminacje szczególnie się wzmogły.

Wbrew ogólnej tendencji do rozwoju rynku światowego

wego, do poprawy ważnych dróg komunikacyjnych, do wzmożenia ruchu towarów i kapitałów oraz wbrew wszystkiemu, co łączy najrozmaitsze narody węzłami podziału pracy między narodami i węzłami wszechstronnej wzajemnej zależności, normalne stosunki na rynku światowym zostały zakłócone, co powoduje straty dla wszystkich.

To osłabienie więzów ekonomicznych, bynajmniej nie jest podyktowane różnicą systemów gospodarczych. Dowiedzione zostało teoretycznie i praktycznie, że rozwój stosunków handlowych między państwami jest najzupełniej możliwy, niezależnie od różnych ustrojów państwowych i społecznych.

Związek Radziecki, Chiny, kraje Europy wschodniej i południowo-wschodniej rozwijając wzajemny handel na podstawie równości i wspólnej korzyści, bynajmniej nie usiłują ograniczać go do tego tylko kręgu. Wręcz przeciwnie, państwa te okazywały i okazują gotowość do rozwijania handlu z Anglią, Stanami Zjednoczonymi i innymi państwami zachodnimi. Są one zainteresowane w imporcie surowców zagranicznych dla przemysłu włókienniczego i skórzanego, kauczuku, pewnych metali nieżelaznych, towarów kolonialnych i urządzeń przemysłowych z uprzemysłowionych państw zachodnich w zamian za swoje zboże, żywność, surowce i inne towary.

Względ na dobro gospodarcze samych państw zachodnich w tym również Anglii i Stanów Zjednoczonych A.P., wymaga wznowienia zakłóconych w ostatnich latach stosunków handlowych ze Związkiem Radzieckim i krajami Europy wschodniej. Na skutek ograniczenia normalnej, międzynarodowej wymiany towarowej, stosunki handlowe napotykają na duże trudności i wytwarzają brak zapasów towarowych i ciasnotę rynków zbytu.

Z drugiej zaś strony powstały przeszkody w eksporcie wyrobów przemysłowych, częściowo wskutek ogólnego braku towarów, częściowo zaś wskutek przedstawienia przemysłu na produkcję wojenną. Według danych przeglądu Europejskiej Komisji Gospodarczej o sytuacji w Europie w r.1950, opublikowanych w Genewie w maju r.b., odnosi się to w szczególności i w pierwszym rzędzie do Anglii, której eksport wynosi około 45% całego europejskiego eksportu do krajów pozaeuropejskich. Wskutek tego nietrudno przewidzieć pogorszenie się bilansu handlowego i płatniczego krajów Europy Zachodniej pomimo, że w r.1950 nieco się on poprawił. Finansowanie deficytu europejskiego bilansu płatniczego, wedle powołanego wyżej przeglądu Europejskiej Komisji Gospodarczej, napotka na poważne trudności i dlatego może zaistnieć konieczność przymusowego ograniczenia importu.

Opublikowane w przeglądzie dane o handlu zagranicznym krajów zachodnio-europejskich w pierwszym półroczu r.1951 potwierdzają to zdanie. Przewidywana suma importu angielskiego powiększa się szybko, szczególnie wskutek wzrostu cen surowców przywożonych, tak że w czerwcu r.1951 osiągnęła ona rekordową cyfrę £ 360 mln.

Eksport natomiast, łącznie z reeksportem, spada, a ujemne saldo bilansu handlowego wybitnie wzrasta i przekro-

czyło w czerwcu r.b. sumę £ 151 mln. Okres pierwszego półrocza r.1951 dał wysoce ujemne saldo angielskiego handlu zagranicznego w wysokości £ 555 mln, wobec £ 136 mln w drugim półroczu r.1950. Tak ujemnego bilansu handlowego nie miała Anglia nigdy w czasach pokojowych. Pogorszyły się również bilanse towarowe innych krajów zachodnio-europejskich.

Nie jest zatem rzeczą przypadku, że w ostatnich czasach kraje zachodnie kierują wzrok na rynki Związku Radzieckiego i krajów demokracji ludowej, z którymi możliwe jest rozwijanie handlu na zasadzie korzystnych dla obu stron umów i wzajemnych dostaw towarów.

Slowo, przewodniczący amerykańskiej delegacji na kongres Międzynarodowej Tzby Handlowej, odbyty w czerwcu r.b. w Lizbonie, mówił o zależności gospodarki wielu krajów europejskich od importu surowców ze Związku Radzieckiego i krajów demokracji ludowej. Podczas lipcowych debat parlamentarnych angielski minister handlu Shawcross przyznał, że Anglia nie może nie podtrzymać stosunków handlowych ze Związkiem Radzieckim i krajami demokracji ludowej. Znane są protesty, jakie wywołują w szerokich kołach angielskich zarządzenia, zmierzające do ograniczenia handlu z Chinami.

Na początku czerwca r.b. sekretarz Europejskiej Komisji Gospodarczej ONZ złożył delegacjom na posiedzenie komisji notę z propozycją wznowienia transakcji handlowych między krajami Europy Zachodniej i Wschodniej nie tylko odnośnie do handlu zbożem, /jak to miało miejsce w roku ubiegłym/, lecz również w dziedzinie obrotów surowcami /w szczególności drzewem i celulozą/ i dostaw wyposażenia technicznego.

Wszystko to świadczy o tym, jak poważne trudności stwarza dla państw zachodnich zakłócenie normalnego handlu ze Związkiem Radzieckim, Chinami i Europą Wschodnią. Wyjściem z tej sytuacji może być tylko rozwój handlu międzynarodowego na szerokich i normalnych podstawach, na warunkach wzajemnej korzyści i wciągnięcie doń wszystkich krajów.

W swej polityce handlowej i gospodarczej Związek Radziecki dążył zawsze do rozwoju stosunków handlowych i normalnych stosunków ze wszystkimi innymi krajami, bez względu na różnicę ustrojów państwowych oraz systemów ekonomicznych i społecznych.

Charakterystycznym jest, że w przeszłości, w trudnych dla handlu pokojowego czasach, Rosja, a później Stany Zjednoczone były ważnymi czynnikami normalizacji handlu międzynarodowego. Przypomnijmy, że Rosja deklaracją swą w roku 1780 o obronie interesów handlu neutralnego, do której to deklaracji przyłączyło się wiele państw, dopomogła powstającym i walczącym o swą niepodległość Stanom Zjednoczonym Ameryki do podtrzymania swego handlu z państwami neutralnymi.

Na początku XIX wieku, gdy Napoleon opanował

większą część Europy kontynentalnej i usiłował blokadą zdusić angielski handel zagraniczny, właśnie Rosja przerwała tę blokadę w interesie nie tylko własnym, lecz również w interesie innych krajów kontynentu europejskiego.

W latach realizacji pierwszego pięcioletniego planu gospodarczego Związku Radzieckiego, gdy pięciolecie to zbiegło się ze światowym kryzysem ekonomicznym, niemasakcje importowe Związku Radzieckiego odegrały bardzo pomyślną rolę w podtrzymywaniu aktywności szeregu gałęzi przemysłowych krajów zachodnich. Wartość importu Związku Radzieckiego wzrosła w latach 1929 - 1931 niemal o 26%, podczas gdy w tym samym okresie import światowy spadł o 42%. Zwiększyło się poważnie znaczenie zakupów i zamówień Związku Radzieckiego dla gospodarki wielkich krajów przemysłowych. Wystarczy zaznaczyć, że w latach 1930 - 1931 Związek Radziecki znajdował się w liczbie 2 - 3 głównych nabywców amerykańskich towarów przemysłowych z kontynentu europejskiego. Związek Radziecki ulokował w Stanach Zjednoczonych tak poważne zamówienia, jak urządzenia dla Dnieprostroju, dla fabryki samochodów im. Gorkiego oraz na maszyny rolnicze i obrabiarki.

Obecnie, gdy Zw. Radziecki jest krajem przodującej techniki i zajmuje pierwsze w Europie, a drugie w świecie miejsce pod względem produkcji przemysłowej, łatwo można sobie wyobrazić, jaką rolę mógłby nasz kraj odegrać w handlu międzynarodowym. Rozwój handlowych i innych stosunków gospodarczych między Związkiem Radzieckim i krajami demokracji ludowej z jednej, a krajami zachodnimi, w tym Anglią i Stanami Zjednoczonymi, z drugiej strony - jest sprawą korzystną dla obu stron. Stwierdzenie to nie wyczerpuje zresztą znaczenia tego zagadnienia. Powrót do normalnych stosunków politycznych i handlowych bezwątpienia sprzyjałby uzdrowieniu sytuacji międzynarodowej, a w następstwie i utrwaleniu pokoju.

Eugeniusz Mienżyński

"News" Nr.2

Moskwa, dnia 30 lipca 1951 r.

